

HARİTA GENEL KOMUTANLIĞI HARİTACILIK MÜZESİ

RESİM KOLEKSİYONU

Sanatsız kalan bir milletin hayat damarlarından biri kopmuş demektir.

M. Kemal ATATÜRK

HARİTA GENEL KOMUTANLIĞI
HARİTACILIK MÜZESİ
RESİM KOLEKSİYONU

Proje Yöneticisi
Tuğgeneral Osman ALP
Harita Genel Komutanı

Hazırlayan
Mühendis Albay Murat P.ERKEN
Genel Sekreter

Baskıya Hazırlayan
Devlet Memuru Funda ÇELİK

HARİTA GENEL KOMUTANLIĞI
MATBAASINDA BASILMIŞTIR
ANKARA
2017

ÖNSÖZ

Ülkemizdeki haritacılık çalışmalarının başlangıcını kesin bir tarihe bağlamak çok doğru olmasa da, Türk Milletinin tarih sahnesine çıktığı andan itibaren haritanın bir ihtiyaç olarak ortaya çıktığı söylenebilir. Türkler yeni vatanlarını seçerken yeryüzü şekillerini, gökyüzünü, iklimleri incelemişler, bunlardan yararlanarak üretilen haritaları kullanarak göç yollarını ve yeni yurtlarını tayin etmişlerdir.

Osmanlı Devletinin kuruluşu ve devletin İmparatorluğa evrilmesiyle, haritacılık çalışmaları her zamankinden daha önem kazanmış, büyük ilerlemeler kaydedilmiştir. Özellikle Türk denizcileri değerli eserler bırakmışlardır.

Haritalar, tarihi süreç içerisinde önceleri emek yoğun el çizimi ile üretilmiştir. Ortaya çıkan harita; üzerindeki detayların uyumlu çizilmesi, münhanilerin bir ahenk içinde gösterilmesi, uygun renklerin kullanılması nedeniyle görsel bir sanat eseri olarak kabul edilmiştir. Bu kabulün bugün hâlâ geçerli olduğunu değerlendiriyoruz.

Ülkemizde 1818 yılından itibaren okullarda verilmeye başlayan haritacılık eğitimi; bu eğitimi alan eli çizime yatkın, doğayı ve çevresini gözlemleyen personelin; topografya, harita tersimi, gölge, tarama, jeodezi ve yol güzergâhı tayin dersleri gibi dersleri almasıyla gelişmiştir. Haritayı bir sanat eseri gibi işleyen haritacılar bu maharetlerini eğitimlerinde kendilerine hocalık yapan dönemin ünlü ressamlarından almışlardır. Bu durum; kendisi görsel bir sanat ürünü olan harita ile görsel sanatların en önemlilerinden olan resim arasındaki yakın ilişkiyi göstermektedir.

Nitekim ülkemiz haritacıları yaptıkları haritaların yanında, harita yapmadaki el becerilerini resim sanatına da yansıtmışlar, ülkenin dört bir tarafından gözlemlediklerini resmederek Harita Genel Komutanlığı Resim Koleksiyonu'nun ilk nüvelerini oluşturmuşlardır.

1895 yılından sonra kurumsallaşan Harita Genel Komutanlığı, o dönemden günümüze kadar ünü ülke sınırlarını aşmış, Türk resim sanatı içerisinde isim edinmiş birçok haritacı ressam yetiştirmiştir.

Bugün Harita Genel Komutanlığı Resim Koleksiyonu; haritacı ressamların eserlerinin yanında, Türk Silahlı Kuvvetlerinde görev yapmış değişik rütbelerdeki asker ressamların, Türk resim sanatının usta isimlerinin eserleri ile Cumhuriyetin resim sanatının gelişmesindeki önemli projelerinden olan 1938-1943 yılları arasında yapılmış Yurt Gezileri Projesine ait 22 eseri de bünyesinde barındırmaktadır.

Mütevazı sayıda eseri içeren Harita Genel Komutanlığı Resim Koleksiyonunun varlığı, geçmişi 200 yılı aşmış bir kurumun kendi öz alanı dışında sanata karşı duyarlılık ve sosyal sorumluluk duygusunu göstermesi açısından da büyük önem taşımaktadır.

Harita Genel Komutanlığı Haritacılık Müzesi Resim Koleksiyonu Kitabı, Harita Genel Komutanlığı ve Millî Savunma Bakanlığı arşiv kayıtları, otuzu aşkın yüksek lisans ve doktora tezi taraması, açık kaynak araştırmaları ve yaşayan ressamlar ile yüz yüze görüşmeler neticesinde ortaya çıkmış kaynak bir eserdir.

Bu eserin hazırlanarak Harita Genel Komutanlığına kazandırılması ve toplumla paylaşılmasını sağlayan başta Genel Sekreter Müh. Alb. Murat P. ERKİN ve emeği geçen bütün personele teşekkürlerimi sunarım.

Osman ALP
Tuğgeneral
Harita Genel Komutanı

İÇİNDEKİLER

ÖNSÖZ.....	5
İÇİNDEKİLER.....	6
HARİTACI RESSAMLAR.....	7
ASKER RESSAMLAR.....	74
YURT GEZİLERİ RESSAMLARI	99
DİĞER RESSAMLAR.....	141
FİHRİST.....	173

HARİTACI RESSAMLAR

HARİTACI RESSAMLAR

1700’lü yılların sonunda Hendeshane, Mühendishâne-i Bahrî-i Hümayûn ile Mühendishâne-i Berrî-i Hümayûn okullarında verilen eğitimler içerisinde haritacılık eğitiminin başlaması ve sonrasında 1834 yılında kurulan Mekteb-i Funûn-u Harbiye’ de de devam eden haritacılık ve resim dersleri gören haritacı subayların bir çoğu resim sanatına da ilgi duymuştur. Hem Osmanlı İmparatorluğu döneminde hem de sonrasında birçok haritacı asker ressam yetişmiş, Türk resim sanatına önemli eserler bırakmışlardır. Haritacı subayların görevleri gereği ülkenin her karışını gezmeleri, Anadolu’nun mozaigine kendi gözlemlerini katmaları sonucunda verdikleri eserler, Türk resminde önemli bir yer almaktadır. Haritacı ressamlarımızdan; Şemsettin EGEMEN, Sadık GÖKTUNA, Ali Rıza BEYAZIT, Adil DOĞANÇAY, Naim ULUDOĞAN, İzzet ÇETİN, Muhsin SAYA gibi Kurtuluş Savaşı’na katılmış aynı zamanda sanatsal olarak ünleri ülke çapını aşmış birçok ünlü ressamın Harita Genel Komutanlığına hizmet vermiş olmaları biz Harita Genel Komutanlığı mensupları için ayrıca gurur kaynağıdır.

ŞEMSETTİN EĞEMEN
SADIK GÖKTUNA
SELAHATTİN DÜZGÜNOĞLU
ALİ RIZA BEYAZIT
TALAT CİN
KAYA ESKİCİOĞLU
ADİL DOĞANÇAY
AHMET MUAMMER HEFER
ORHAN RUHİ AREL
ÖMER KADRİ KORAY
RUŞEN TAŞPINAR
HAYDAR BORA
SABAHAATTİN TAMAY
İLHAN ÖZDİLEK
NAİM ULUDOĞAN
ALAAATİN ŞENER
HASAN MEHMET GÜRBAY
HALİS ÜSTÜNDAĞ
HAKKI ALGAN
İZZET ÇETİN
MUHSİN SAYA
KADRİ PAMUKOĞLU
SELMAN ÇOBANOĞLU
FİKRİ ŞEN
SİBEL SERES
AYSEL FOÇALIGİL

HARİTACI RESSAMLAR

AHMET ŞEMSETTİN EGEMEN
HARİTA ALBAY (1310-137)
1876 İSTANBUL-1948 İSTANBUL

Ahmet Şemsettin EGEMEN 1876 yılında Cerrahpaşa/İstanbul'da doğmuştur. Babası Behçet Bey'dir. 1894 yılında Mekteb-i Harbiye'den mezun olmuş, Selanik'e gönderilmiştir. Burada iki yıl resim öğretmenliği yapmıştır. 1905 yılında kolağası olarak Erkânı Harbiye resimhanesine görevlendirilmiş, aynı tarihte harita sınıfına geçmiştir.⁽¹⁾ Sonrasında Balkan Savaşı'na katılmış, savaş bitimini müteakip yine Harita Dairesi'ne dönmüştür. 1919 yılından sonra on yedi arkadaşı ile birlikte Kurtuluş Savaşına katılmak üzere Ankara'ya gelmiştir. Ankara'da Harita Dairesinin kurulması ve harita matbaasının düzenlenmesinde önemli rol üstlenmiştir. Özellikle Kurtuluş Savaşı yıllarında, Sakarya Savunma Hattı ve İnönü Meydan Savaşları kesimlerinin haritalarının yapılması kapsamında çalışmalar yapmış, Harita Umum Müdürlüğü'nün kurulmasında etkin rol oynamıştır. 1932 yılında emekli olduktan sonra İstanbul'a yerleşmiştir. Osman Nuri Paşa ve Hoca Ali Rıza Bey'in öğrencisi olan EGEMEN, haritacı olarak görev yaptığı yıllarda resim sanatı ile ilgilenmiş, güçlü perspektif bilgisiyle gerçekçi tablolar üretmiştir.⁽²⁾ Resimlerinin büyük bölümü mimari yapıtlarının bölümlerinden oluşmaktadır. Perspektifi kuvvetli, deseni sağlam, titiz çalışan realist bir sanatçıdır. Tuvallerine Türk mimarisinin şaheserlerini geçirmesiyle de tanınan Şemsettin EGEMEN'in samimi, sabırlı bir çalışması vardır.⁽¹⁾ Birçok koleksiyonda resimleri bulunan, Yunan Madalyası, Harp Madalyası, Liyakat Madalyası ve İstiklâl Madalyası sahibi Ahmet Şemsettin EGEMEN 1948 yılında İstanbul'da vefat etmiştir.

⁽¹⁾ Asker Ressamlar ve Ekoller, sayfa 69-70 Nüzhet İSLİMYELİ, 1965.

⁽²⁾ www.dosyalar.ankaantikacilik.com/8mayis2016.pdf , 06.06.2017.

“Merkepli Sokak”, Tuval üzerine yağlı boya, 40x55, ?

HARİTACI RESSAMLAR

SADIK GÖKTUNA
HARİTA ALBAY (1311-224)
1877 VİDİN BULGARİSTAN- 1951 ANKARA

Sadık GÖKTUNA 1876 yılında Vidin’de doğmuştur. Babası Cafer Bey’dir.⁽¹⁾ 1895’ de Harbiye’de yaptığı Bursa’da Yeni Kaplıca adlı eseri, Hoca Ali Rıza ve okul idaresi tarafından takdir edilerek saraya armağan edilmiştir.⁽²⁾ 1896 yılında Harbiye’den mezun olan GÖKTUNA, 1897 yılında Girit İsyanı’nda savaşa katılmış, üstün hizmetlerinden dolayı üsteğmen rütbesine yükseltilmiştir. Anadolu’nun çeşitli yerlerinde görev alan Sadık GÖKTUNA, 1909 yılında yüzbaşı olarak Erkânı Harbiye Harita Komisyonuna seçilmiştir. 1912 yılında Balkan Savaşı’na katılmış, 1914 yılında binbaşı olarak Birinci Dünya Savaşı’na ve sonrasında İstiklâl Savaşı’na katılmış, 1925 yılında yarbay olmuştur. O zamanki adı Harita Umum Müdürlüğü olan Harita Genel Komutanlığının kuruluşunda önemli görevler üstlenmiş, muhtelif birimlerde çalışarak 1933 yılında albay rütbesinde kendi isteği ile emekli olmuştur.

Kendisine taltif edilen Sanayi Madalyası, Yunan Muharebe Madalyası, 4’üncü Dereceden Mecidi Nişanı, Sanayi İftihar Madalyası, Harp Madalyası, İstiklal Madalyası bulunmaktadır.⁽¹⁾ Resim çalışmalarını Ankara’da sürdüren GÖKTUNA, 1941’de 65 yaşında 4’üncü Yurt Gezisinde Tokat’a gitmiştir. Yurt Gezileri sırasında Ankara Halkevi Güzel Sanatlar Şubesinde yönetim kurulu üyeliği yapmış, 1944’te kuruluş çalışmalarına katıldığı 1945’te kurulan “Asker Ressamlar Derneği”nin bir numaralı kurucusu ve ilk başkanı olmuştur.⁽³⁾ Sadık GÖKTUNA gerek sulu boya ve gerekse de yağlı boyada elde edilmesi güç etkili bir tekniğe sahiptir. Hoca Ali Rıza ekolünün çok mükemmel örneklerini sergilemiş olan sanatçının eserleri; ince, duygulu ve hayranlık uyandıran üstün niteliktedir.⁽²⁾ Renkleri aydınlık, parlak ve bilhassa temizdir. Natürmortları E.KLEIN’in eserlerinden ayırt edilmeyecek derecede mükemmeldir.⁽⁴⁾

⁽¹⁾ Harita Genel Komutanlığı arşivlerinden derlenmiştir.

⁽²⁾ Hüseyin ÖZDEMİR, Türk Resim Sanatında Asker Ressamların Rolü, Yüksek Lisans Tezi, sayfa 26 Eylül 1994 İstanbul.

⁽³⁾ Yurt Gezileri ve Yurt Resimleri (1938-1943) Milli Reasürans T.A.Ş. Ekim 1998 İstanbul, sayfa 149.

⁽⁴⁾ Asker Ressamlar ve Ekoller, sayfa 70 Nüzhet İSLİMYELİ, 1965.

“Tek Ağaç ve Deniz”, Duralit üzerine yağlı boya, 30x40, 1970.

“Ayrancı'da Bahar”, Duralit üzerine yağlı boya, 30x40,?

HARİTACI RESSAMLAR

SELAHATTİN DÜZGÜNOĞLU
HARİTA ALBAY (1324-217)
1889 EDREMİT – 1943 ?

Selahattin DÜZGÜNOĞLU 1889 yılında Edremit'te doğmuştur.⁽¹⁾ Babası Piyade Albay Ömer Necip Bey, annesi Vidin'li Ayşe Hanım'dır. Selahattin DÜZGÜNOĞLU 1903 yılında askerî okula girmiş, mezun olduktan sonra Balkan Savaşı'ndan Arap Cephesine kadar hemen hemen bütün cephelerde savaşmıştır. 1912 yılından itibaren Genelkurmay Başkanlığı Harita Şubesi Kartografya Bölümünde görev yapan DÜZGÜNOĞLU, 1919-1922 yılları arasında halkın kurtuluş inancını kuvvetlendirmek, istek ve moralini en üst düzeyde tutmak amacıyla "Mefkûre Kartları" hazırlamıştır.⁽²⁾ 1926 yılında ise Yedek Subay Okulunda Topoğrafya öğretmeni olarak görev yapmıştır. 1940 yılında albay olan Selahattin DÜZGÜNOĞLU, 1943 yılında vefat etmiştir. Balkan Savaşı, Birinci Dünya Savaşı ve İstiklâl Savaşı'na katılan DÜZGÜNOĞLU; 5'inci dereceden Mecidi Nişanı, Harp Madalyası, Donanma Madalyası, Gümüş İftihar Madalyası ve İstiklâl Savaşı Madalyası sahibidir.⁽¹⁾

⁽¹⁾ Harita Genel Komutanlığı arşivlerinden derlenmiştir.

⁽²⁾ www.kadikoylife.com/irmak-mefkure-kartlari-sergisi/, 09.10.2017.

“İskelede Takalar” Tuval üzerine yağlı boya, 45x72, 1927.

“Cephe'deki ATATÜRK”, Ahşap üzerine yağlı boya, 100x140, 1935.

HARİTACI RESSAMLAR

ALİ RIZA BEYAZIT
MÜHENDİS YARBAY (1328-468)
1883 İSTANBUL – 1964 İSTANBUL

Ali Rıza BEYAZIT 1883 yılında İstanbul'da doğmuştur. Konya'da Kurşuncular sülalesinden Mehmet Efendinin oğludur. ⁽¹⁾ Eyüp Sultan Baytar Eczacı Askeri Ortaokulu, Kuleli Askeri Lisesi ve Harp Okulu'nda okuyan Ali Rıza BEYAZIT, Halil Paşa ve Hoca Ali Rıza'nın öğrencisi olmuş, 1907'de Manastır 3'üncü Avcı Taburunda teğmen olarak görev yapmıştır. 1908 yılında Manastır Askeri Ortaokulu ve Lisesi'nde resim ve geometri öğretmenliğinde bulunan Ali Rıza BEYAZIT, 1911 yılı sonunda İstanbul Fatih Askerî Ortaokulu resim öğretmenliğine atanmış, 1912'de başlayan Balkan Savaşı'nda Kırcalı ve Bolayır Kolordularında savaşa katılmıştır. Harpten sonra açılan sınavını kazanarak harita sınıfa geçmiştir. 1913'te Harbiye Nezareti Harita Dairesince Sofya ve Bükreş'te görevlendirilen BEYAZIT, 1914'te 1'inci Dünya Savaşı'nın başlamasıyla Suriye Cephesi'ne gitmiş, 1916'da Harbiye Nezareti Harekat Dairesi'nde emir subaylığı yapmıştır. 1919'da İstiklâl Savaşı'na katılarak İstiklâl Madalyası almıştır. 1938 yılında yarbay rütbesinden emekli olan Ali Rıza BEYAZIT, 1939-1950 yılları arasında Harp Akademisi Yedek Subay ve Harp Okullarında topografya öğretmenliği yapmıştır. 1941 yılında 58 yaşında 4'üncü Yurt Gezisi'nde Elazığ'a gönderilmiştir. 1944'te üç arkadaşı ile birlikte ilk resim sergisini Ankara'da açmıştır. 1945'te "Asker Ressamlar Sanat Derneği"nin kurucuları arasında yer alarak uzun yıllar bu derneğin başkanlığını yürütmüştür. 1946'da Genelkurmay Başkanlığının onayı üzerine 1910 yılından beri kapalı olan Harp Okulu Resim Atölyesi'ni kurmuş ve öğretmenliğini üstlenmiştir. 1950'de İtalya'da uluslararası desen sergisinde birincilik ödülünü alan sanatçı, 1964 yılında İstanbul'da vefat etmiştir. ⁽²⁾

⁽¹⁾ Asker Ressamlar ve Ekoller, sayfa 86-87 Nüzhet İSLİMYELİ, 1965.

⁽²⁾ Yurt Gezileri ve Yurt Resimleri (1938-1943) Millî Reasürans T.A.Ş. Ekim 1998 İstanbul, sayfa 94.

⁽³⁾ Hüseyin ÖZDEMİR, Türk Resim Sanatında Asker Ressamların Rolü, Yüksek Lisans Tezi, sayfa 32 Eylül 1994 İstanbul.

....Ali Rıza BEYAZIT'in kurşun kalem eserleri, Hoca Ali Rıza'nınkiler kadar güçlüdür. Adı benzerliği kadar, sanatı da çok benzeyen sanatçı, Hoca Ali Rıza ekolünün gerçekten bir devamcısı olmuştur.⁽³⁾

....Harbiye'de Hoca Ali Rıza ile Halil Paşanın öğrencisi olan Ali Rıza BEYAZIT, yaradılışından var olan kabiliyetini, bu ünlü üstadların izinde geliştirmiş, genç yaşlarda dikkat çeken bir sanatçı olmuştur. Hoca Ali Rıza ile Halil Paşa gibi değerlerin yakından ilgilendiği, sevgilerini ve takdirlerini esrigemedikleri bu genç, Harbiye'de öğrenim yıllarında Ressam Rıza anılmaya başlamıştır.Bu yeni sınıfında sanata kendisini daha çok verebilme imkânı bulan Ali Rıza BEYAZIT, yine bu görevleri dolayısı ile yurdun her tarafını dolaşmış ve bize İmparatorluğun geniş ülkelerinin her bucağından renkler, kokular derlemiştir.⁽¹⁾

“Boğaziçi”, Duralit üzerine yağlı boya, 40x56, ?

“Göl Kenarı”, Duralit üzerine yağlı boya, 30x40, 1943.

“Ada Sahili”, Tuval üzerine yağlı boya, 38x62, ?

HARİTACI RESSAMLAR

TALAT CİN
TOPÇU BNB. (1944-15)
1921 İSTANBUL -

Talat CİN, 1921 yılında İstanbul'da doğmuştur. 1944 yılında Topçu Teğmen olarak mezun olan Talat CİN, 1946 yılında o zamanki adı Harita Umum Müdürlüğü olan Harita Genel Komutanlığı Fotogrametri Şube olan XIII. Şubede göreve başlamıştır. Yurdun muhtelif bölgelerinde arazide harita çizim görevlerini yürüten Talat CİN aynı şubede 1960 yılına kadar çalışmıştır. Bu tarihte kendi isteği ile binbaşı rütbesi ile emekliye ayrılmıştır.⁽¹⁾

⁽¹⁾ Harita Genel Komutanlığı arşivlerinden derlenmiştir.

“Meyveler”, Tuval üzerine yağlı boya, 34x45, ?

Harita Erleri”, Tuval üzerine yağlı boya, 40x50, 1950.

HARİTACI RESSAMLAR

KAYA ALİ ESKİCİOĞLU
MÜHENDİS ALBAY (1946-HRT.13)
1926 BURSA- ?

1926 yılında Bursa'da doğmuştur. 1944 yılında askerî liseye giren ESKİCİOĞLU, 1946 yılında Harp Okuluna girmiş, 1949 yılında Polatlı'da Harita Temel Kursuna katılmıştır. Sırasıyla Fotogrametri Şube, Foto Arşiv Şube, Araştırma Şube Müdürlüğü, Teknik Teftiş Kurulu Üyeliği ve Teknik Teftiş Kurulu Başkanlığı görevlerinde bulunmuştur. 1978 yılında emekli olmuştur.⁽¹⁾

⁽¹⁾ Harita Genel Komutanlığı arşivlerinden derlemiştir.

“Bergama Harabeleri”, Tuval üzerine yağlı boya, 70x40, 1951.

“Lila”, Tuval üzerine yağlı boya, 30x50, 1980.

“Çadırlar”, Tuval üzerine yağlı boya, 24x30, 1971.

HARİTACI RESSAMLAR

ADİL DOĞANÇAY
HARİTA ALBAY (1337-T.3)
1900 İSTANBUL – 1990 İSTANBUL

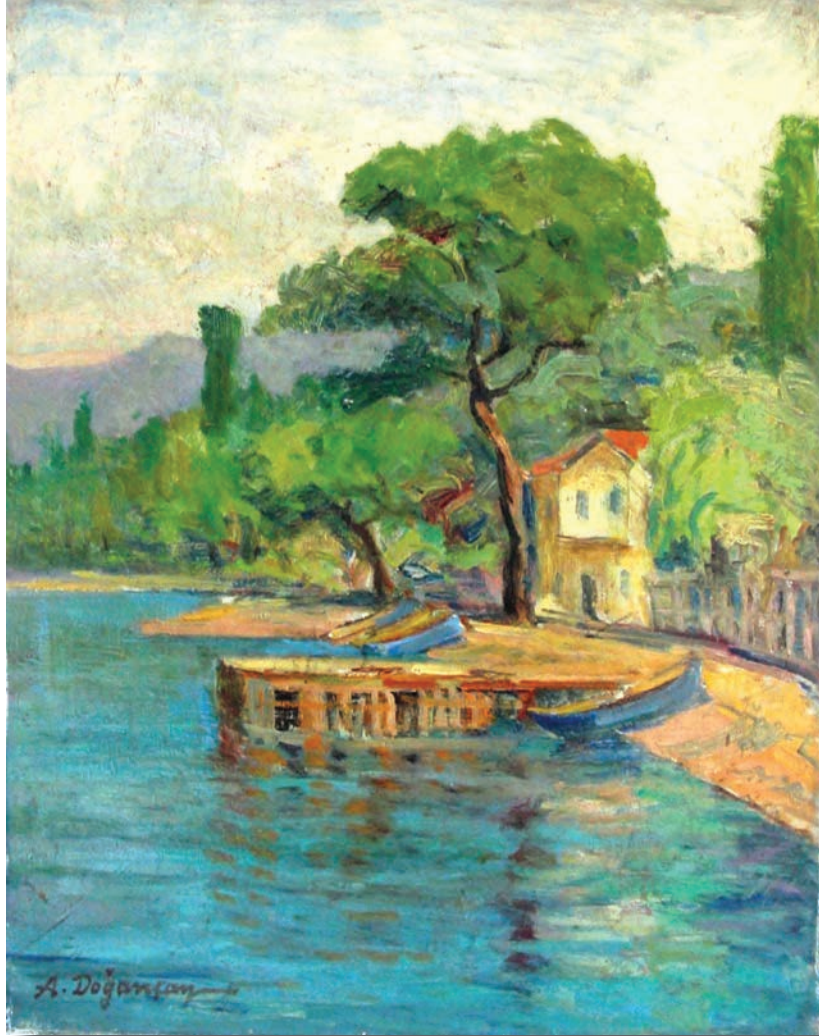
Adil DOĞANÇAY 1900 yılında İstanbul Rami'de doğmuştur. Anne ve babası Bosna-Hersek'ten göçmen olarak gelmiştir. Babası kuyumculukla uğraşan tüccar Ali Bey'dir. Adil DOĞANÇAY Balkan Savaşı sırasında Eyüp Askerî Rüştîyesi'nden mezun olmuştur. Bu yıllarda resme ilgi duyan DOĞANÇAY, Eyüp Askerî Rüştîyesi'nde resim hocası Binbaşı Şeref Bey'den, sonrasında girdiği Harita Mektebi Alisi'nde deniz ressamı olarak tanınan Diyarbakırlı Yarbey Tahsin Bey'den ders almıştır. Birinci Dünya Savaşı'na katılan Adil DOĞANÇAY son sınıfta İstiklâl Savaşı için Anadolu'ya gitmiştir. Afyon Cephesi'nde harita çalışmalarına katılmış, İzmir'in geri alınmasından sonra Ankara'ya dönerek o zamanki adı Harita Umum Müdürlüğü'nde çalışmaya başlayarak 42 sene haritacılık alanında büyük hizmetlerde bulunmuştur. 1958 yılında emekliye ayrılarak İstanbul'a yerleşen Adil DOĞANÇAY, mesleği gereği, doğa ile baş başa kalmış ve yeteneğini geliştirmiştir. Fırsat buldukça dönemin ünlü ressamı İbrahim ÇALLI, Hikmet ONAT gibi isimlerden tavsiye ve eleştiriler alarak resimde kendi yolunu çizmiştir.⁽¹⁾ Hemen her zaman tabiattan çalışan Adil DOĞANÇAY, daha ilk eserleriyle dikkat çekmiş bir sanatçıdır. İlk yıllar realizm yolunda bulunan sanatçı, son yıllarında impresyonizme kaymıştır.⁽²⁾ Başta Devlet Resim ve Heykel Sergileri olmak üzere, Emekli Ressam Subaylar, Haritacı Subaylar, Güzel Sanatlar Birliği ve Türkiye Ressamlar Cemiyeti'nin sergilerine katılmıştır. Bir ara Amerika'ya giden DOĞANÇAY, oradaki sanat akımlarını yakından izlemiş ve çalışmalarda bulunmuştur.⁽³⁾

⁽¹⁾ Sanat Çevresi Dergisi Ocak 1988.

⁽²⁾ Asker Ressamlar ve Ekoller, sayfa 106 Nüzhet İSLİMYELİ, 1965.

⁽³⁾ <http://www.muzayededunyasi.com/bilgibankasi/ressamlar/adildogancay/#.WKwydKzPjmc> 21.02.2017.

Ağırlıklı olarak tuval üzerine yağlıboya çalışan ressam, izlenimci üslupta manzara, deniz peyzajları ve natürmortlar gerçekleştirmiştir. Önceleri detaya inerek realist çizgi izleyen sanatçı, daha sonraları impresionist bir anlayışa yönelerek yağlı boya tekniğiyle kır ve deniz manzaraları üretmiştir. Adil DOĞANÇAY'ın yapıtlarının bir bölümü, oğlu ressam Burhan DOĞANÇAY tarafından 2004 yılında İstanbul'da kurulan Doğançay Müzesi'nde sergilenmektedir.⁽³⁾ İstiklâl madalyası sahibi olan Adil DOĞANÇAY 1990 yılında İstanbul'da vefat etmiştir.

“İskele”, Duralit üzerine yağlı boya, 32x41, 1955.

HARİTACI RESSAMLAR

AHMET MUAMMER HEPER
HARİTA ALBAY (1942-10)
1919 SİVAS- ?

Ahmet Muammer HEPER 1919 yılında Sivas'ta dünyaya gelmiştir. 1940 yılında Maltepe Askerî Lisesi'ni bitiren HEPER, Harp Okuluna devam etmiş, 1942-1946 yıllarına Topçu Atış Okulunda eğitimini müteakip, 1943-1944 yıllarında Harita Temel Kursunu tamamlayarak Harita Genel Müdürlüğünde çalışmaya başlamıştır. 1973 yılına kadar Harita Genel Müdürlüğünün değişik birimlerinde görev alan Ahmet Muammer HEPER, Foto-Topo Daire Başkanlığı sırasında kendi isteği ile emekliğe ayrılmıştır.⁽¹⁾

⁽¹⁾ Harita Genel Komutanlığı arşivinden derlenmiştir.

“Çamaşır Yıkayan Kadınlar”, Tuval üzerine yağlı boya, 25x35, ?

“Evler ve Ağaçlar”, Tuval üzerine yağlı boya,
49x75, 1958.

HARİTACI RESSAMLAR

ORHAN RUHİ AREL
HARİTA YARBAY (1947-7)
1926 İSTANBUL-1998 İSTANBUL

Ünlü Türk ressamı Mehmet Ruhi AREL'in küçük oğlu olan Orhan Ruhi AREL 1926 yılında İstanbul'da doğmuştur. Resim çalışmalarına küçük yaşta başlayan Mehmet Ruhi, 1942 yılında Kuleli Askerî Lisesi'ne, 1945 yılında Harp Okulu'na girmiştir. 1947-1948 yıllarında Topçu Atış Okulu'na devam ederek, 1948 yılında Harita Genel Müdürlüğü XIV. Şube Müdürlüğünde çalışmaya başlamıştır. Muhtelif birimlerde çalışan AREL 1968 yılında resim çalışmalarına daha fazla zaman ayırmak maksadıyla kendi isteği ile emekliğe ayrılmış, 1998 yılında ise İstanbul'da vefat etmiştir. 1976 yılında Adil DOĞANÇAY, Mehmet GÜRBAY, Necdet KALAY ve Celal UZMEN ile "Doğa Grubu" adıyla bir araya gelmiş, doğadan hareketle suluboya çalışmalarını sergilenmiştir. İlk kişisel sergisini 1981 yılında İstanbul'da açmıştır. Asker ressamların son kuşak temsilcileri arasında yer alan Orhan Ruhi AREL, ağabeyi ressam Şemsettin AREL ve yine eşi ressam Mebruke AREL ile birlikte değişik etkinliklerde çalışma fırsatı bulmuştur. Doğadan yaptığı etütler ve izlenimci anlayışa yakınlığı ile tanınmış, manzara ve ölü doğa resimleri ile genelde İstanbul'un duru görüntülerine resimlerinde yer vermiştir.⁽¹⁾

⁽¹⁾www.turkishpaintings.com/index.php?p=378&l=18modPainters_artistDetailID=1772, 02.06.2017.

“Ankara Güven Parkından”, Tuval üzerine yağlı boya, 40x47, ?

“Meyveler”, Tuval üzerine yağlı boya, 29x40, 1959.

“Harita Mahfeli Önü”, Kâğıt üzerine yağlı boya, 23x32, 1959.

“Kavunlar”, Kontoplak üzerine yağlı boya, 34x48, ?

HARİTACI RESSAMLAR

ÖMER KADRİ KORAY
KORGENERAL (1324-179)
1888 İSTANBUL-1961 İSTANBUL

1888 yılında İstanbul'da doğmuştur. Babası Hekim Binbaşı Bekir Bey'dir. 1908 yılında Harp Okulu'nu Piyade Teğmen olarak bitirmiş, 1913 yılında üsteğmen rütbesinde iken Harita Komisyonu'na görevlendirilmiştir. Balkan, Birinci Dünya ve İstiklâl Savaşına katılan KORAY, 1919 tarihinde Harita Dairesi'ne atanmış, 1921 yılında Ankara'ya gelerek Harita Dairesi'nde görev almıştır.

1928 yılında Almanya'da Yüksek Mühendislik öğrenimini bitirerek Harita Genel Müdürlüğü'ne dönmüştür. Değişik şube müdürlüğü görevlerinde bulunmuş, 1941-1945 yılları arasında Harita Genel Müdür Yardımcısı olarak görevine devam etmiştir. 1945 yılında Genel Müdür olarak görev yapmıştır. 1948 yılında Korgeneralliğe terfi eden Ömer Kadri KORAY 1950 yılına kadar bu görevinde kalmış, sonrasında Genelkurmay Teftiş Dairesinde görevli iken 1951 yılında emekliğe ayrılmıştır. 1961 yılında vefat eden Ömer Kadri KORAY Harp Madalyası, Harp Liyakat Madalyası, Harp İftihar Madalyası, İstiklâl Madalyası ile taltif edilmiştir. ⁽¹⁾

⁽¹⁾ Harita Genel Komutanlığı ile MSB Arşiv Müdürlüğü arşivlerinden derlenmiştir.

“ATATÜRK”, Kâğıt üzerine yağlı boya, 30x40, 1961.

HARİTACI RESSAMLAR

ABDULLAH RUŞEN TAŞPINAR
HARİTA ALBAY (1944-14)
1920 ANKARA - 1989 ANKARA

Abdullah Ruşen TAŞPINAR 1920 yılında Ankara'da doğmuştur. Babası Ekrem Bey'dir. 1942 yılında Kuleli Askeri Lisesi'ni, 1944 yılında ise Harp Okulu'nu bitirmiştir. 1945-1946 yıllarında Topçu Okulu'nda eğitim gören TAŞPINAR, bir yıl süreli harita temel eğitimini tamamlamasını müteakip, Harita Umum Müdürlüğü XIV. Şube emrinde görevine başlamıştır. Muhtelif arazi görevleri ile değişik şube müdürlüklerinde görevine devam etmiş, Genelkurmay Başkanlığı ve Kara Kuvvetleri Komutanlığı ikmal birimlerinde görev almıştır. 1976 yılında kendi isteği ile emekliye ayrılmıştır. Ruşen TAŞPINAR 1989 yılında Ankara' da vefat etmiştir. ⁽¹⁾

⁽¹⁾ Harita Genel Komutanlığı arşivlerinden derlenmiştir.

“Sümbül Dağı”, Ahşap üzerine yağlı boya, 47x68, 1962.

“Halfeti Kasabası”, Tuval üzerine yağlı boya, 41x67, 1962.

“Cilo Dağı”, Duralit üzerine yağlı boya, 33x87, 1962.

“Gürün’ün Elma Bahçeleri”, Ahşap üzerine yağlı boya, 32x41, 1962.

“Dağlar”, Ahşap üzerine yağlı boya, 50x50, 1962.

HARİTACI RESSAMLAR

ALİ HAYDAR BORA
HARİTA YZB.(1944-Hrt.12)
1921 İSTANBUL - ?

Haydar BORA 1921 yılında İstanbul'da doğmuştur. Babası Fehmi Bey'dir. Harp Okulunu 1944 yılında bitiren BORA, aynı yıl o zamanki adı Harita Umum Müdürlüğü olan Harita Genel Komutanlığında teğmen olarak göreve başlamıştır. 1947 yılında Mihalıççık'ta arazi görevine topoğraf olarak giden Haydar BORA, 1948 yılında üsteğmen olmuştur. 1949 yılında Mutki/Bitlis, 1950 yılında Adana, 1951 yılında Tavşanlı/Kütahya, 1952 yılında Diyarbakır, 1953 yılında ise Elbistan/Kahramanmaraş bölgelerinde fotogrametri ve jeodezi arazi çalışmalarına katılmıştır. 1954 yılında XII'inci Şubede görevde iken yüzbaşı rütbesinde istifa ederek Harita Genel Komutanlığından ayrılmıştır.⁽¹⁾

⁽¹⁾ Harita Genel Komutanlığı arşivlerinden derlenmiştir.

“Meyveler”, Tuval üzerine yağlı boya, 20x29, 1965.

“Peyzaj”, Tuval üzerine yağlı boya, 36x58, 1965.

“Kayaş’tan Dereiçi”, Kontırplak üzerine yağlı boya, 33x54, ?

HARİTACI RESSAMLAR

SABAHATTİN TAMAY
HARİTA ALBAY (1946-Hrt.5)
1923 ARTVİN-?

Sabahattin TAMAY 1923 yılında Artvin’de doğmuştur. Babası Emin Bey’dir. 1944 yılında Kuleli Askeri Lisesi’ni, 1946 yılında ise Harp Okulu’nu bitirmiştir. 1946-1948 yıllarında Topçu Okulu’nda eğitim gören TAMAY, 1949 yılında Harita Temel Kursunu tamamlamış ve Harita Genel Müdürlüğünde Sekreterlik İdari ve Kontrol Subaylığında göreve başlamıştır. Harita Genel Müdürlüğünün değişik birimlerinde Şube Müdürlüğü görevlerinin yürüten TAMAY, 1974-1978 yılları arasında Genel Sekreter olarak görev yapmış, aynı yıl kadrosuzluk nedeni ile emekliğe sevk edilmiştir.⁽¹⁾

⁽¹⁾ Harita Genel Komutanlığı arşivlerinden derlenmiştir.

“Deniz ve Kayık”, Kâğıt üzerine sulu boya, 21x30, 1966.

HARİTACI RESSAMLAR

ALİ İLHAN ÖZDİLEK
DR.MÜH.ALB. (1955-Hrt.1)
1935 İSTANBUL-

Ali İlhan ÖZDİLEK 1935 yılında İstanbul'da doğmuştur. 1953 yılında Kuleli Askeri Lisesi'ni, 1956 yılında Harp Okulu'nu bitirmiştir. 1956-1957 yıllarında Topçu Okulu'nda eğitim gören ÖZDİLEK, Harita Temel Kursu'nu tamamlayarak, 1957 yılında Harita Genel Müdürlüğü XII'nci Şube Müdürlüğünde göreve başlamıştır. Topo-Plan ve Fotogrametri Şubelerinde görev alan ÖZDİLEK, 1961-1967 yılları arasında Münih Teknik Üniversitesi'nde bulunmuştur. Fotogrametri ağırlıklı olarak değişik şubelerde görev almış, Kartografya, Askerî Coğrafya Daire Başkanlıklarında bulunmuş, Harita Yüksek Okul Komutanı ve Teknik Tetkik Kurul Başkanlıkları görevlerini yürütmüştür. 1981 yılında kendi isteği ile emekliğe ayrılmıştır.⁽¹⁾

⁽¹⁾ Harita Genel Komutanlığı arşivlerinden derlenmiştir.

“Harita Genel Komutanlığı’ndan”, Tuval üzerine yağlı boya, 50x60, 1967.

HARİTACI RESSAMLAR

NAİM ULUDOĞAN
HARİTA BİNBAŞI (1933-72)
1911 İŞKODRA/ARNAVUTLUK-2010 İSTANBUL

Naim ULUDOĞAN 1911 yılında Arnavutluk'un İşkodra şehrinde dünyaya gelmiştir. Babası İbrahim Bey'dir. Kuleli Askeri Lisesi'nde ilk resim derslerini Sami YETİK'ten almıştır. 1933'te Kara Harp Okulu'nu bitirmiş, o zamanki adı Harita Umum Müdürlüğü olan Harita Genel Genel Komutanlığında 1933 yılında çalışmaya başlamıştır.

1947'de Asker Ressamlar Derneği'ne üye olan ULUDOĞAN, Gazi Eğitim Enstitüsü Resim-İş Bölümü'ne dışarıdan sınavla girerek resim öğretmenliği belgesi almış, görev yaptığı Fotogrametri Şubesinden ayrılarak öğretmen olarak atanmıştır. Askeri okullarda beş yıl resim öğretmenliği yaparak 1955 yılında emekli olmuştur.

1965-1980 yılları arasında, Ülkü ULUDOĞAN ile "Baba-Kız" adı altında ortak sergiler düzenlemiştir. 1981'de İstanbul'a yerleşen ULUDOĞAN, 1984'te Kültür ve Turizm Bakanlığı'nın, Türk Kültür ve Sanatına Hizmet Plaketini, 1988'de İstanbul Büyükşehir Belediyesi'nin Sanata 50 Yıl Hizmet Plaketini almıştır. Asker ressamlar geleneğinin izlenimci paletine öncelik veren anlayışına bağlı olduğu resimlerinde, İstanbul peyzajları ve ölü doğa konuları ağır basan Naim ULUDOĞAN 2010 yılında vefat etmiştir.⁽¹⁾

⁽¹⁾ http://www.turkishpaintings.com/index.php?p=37&l=1&modPainters_artistDetailID=98, 05.06.2017.

"Margriti", Duralit üzerine yağlı boya, 46x60, 1968.

HARİTACI RESSAMLAR

ALAATTİN ŞENER
MÜHENDİS ALBAY (1940-Hrt.7)
1916 ELAZİZ - ?

Alaattin ŞENER 1916 yılında Elaziz'de doğmuştur. Babası Mehmet Bey'dir. 1936 yılında Kuleli Askeri Lisesi'ni, 1940 yılında Harp Okulu'nu bitirmiştir. 1940-1941 yıllarında Topçu Okulu'nda eğitim gören ŞENER, 1942 yılında Harita Temel Kursu'nu tamamlamış ve Harita Genel Müdürlüğünde Fotogrametri Şubesinde göreve başlamıştır.

Uzun yıllar bu şubede görev alan Alaattin ŞENER, 1963-1964 yıllarında 3'üncü Ordu İstihkâm Başkanlığında Topçu Subayı olarak hizmette bulunmuş, 1965-1971 yıllarında Fotogrametri Topografya Grup Başkanı olarak görevine devam etmiştir. Aynı yıl emekliğe ayrılmıştır.⁽¹⁾

⁽¹⁾ Harita Genel Komutanlığı arşivlerinden derlenmiştir.

“Mehmet Şevki Paşa”, Ahşap üzerine yağlı boya, 40x58, 1970.

“Harita Kampı”, Duralit üzerine yağlı boya, 55x65, 1971.

HARİTACI RESSAMLAR

HASAN MEHMET GÜRBAY
MÜHENDİS ALBAY (1941-B.6)
1926 İSTANBUL - ?

Hasan Mehmet GÜRBAY 1926 yılında İstanbul'da doğmuştur. Babası Mustafa Bey'dir. Mehmet GÜRBAY 1943-1944 yılları arasında Haritacılık Temel Eğitimine katılmış, 1944 yılında Harita Genel Müdürlüğü Topoğraf Şubesi emrinde çalışmaya başlamıştır. Yurdun muhtelif bölgelerinde arazi çalışmalarına katılan GÜRBAY, Topoğraf, Nirengi ve Geodezi Şubelerinde görev almış, 1960 yılında atandığı Harp Akademileri'nde Harita ve Eğitim Subaylığı görevini 1965 yılına kadar yürütmüştür. 1967-1968 yılları arasında Askerî Ataşe İdari İşler ve Şifre Subaylığı Bonn/ALMANYA'da görev almıştır. 1973 yılında emekli olmuştur.⁽¹⁾ Mehmet GÜRBAY, ressam Hayri ÇİZEL ve Prof.Şefik BURSALI'dan dersler almış, Eşref ÜREN ile 25 yıl süren resim çalışmaları yapmıştır. 70 karma 16 kişisel sergisi olan GÜRBAY'ın katıldığı yarışmalarda kazandığı ödüller bulunmaktadır.⁽²⁾

⁽¹⁾ Harita Genel Komutanlığı arşivlerinden derlenmiştir.

⁽²⁾ Yaşayan Asker Ressamlar Resim Sergisi Kataloğu, Askerî Müze Harbiye, Kasım 1997.

“Haydarpaşı'da Vapur İskelesi”, Duralit üzerine yağlı boya, 50x70, 1983.

“ATA Evi”, Duralit üzerine yağlı boya, 102x149, 1982.

“Haydarpasadan”, Duralit üzerine yağlı boya, 50x70, 1983.

“Mersin Limanı”, Duralit üzerine yağlı boya, 50x65, 1970.

HARİTACI RESSAMLAR

HALİS ÜSTÜNDAĞ
MÜHENDİS ALBAY (1949-Hrt.2)
1926 MERZİFON - 1991 ANKARA

Halis ÜSTÜNDAĞ 1926 yılında Merzifon'da doğmuştur. Babası Lütfi Bey'dir. 1947 yılında Maltepe Askeri Lisesi'ni, 1950 yılında Harp Okulu'nu bitirmiştir. 1950-1951 yılları arasında Topçu Okulu'nda eğitim gören ÜSTÜNDAĞ, 1952 yılında Harita Temel Kursunu tamamlamış ve Harita Genel Müdürlüğünde Jeodezi Şubesinde göreve başlamıştır. Harita Genel Müdürlüğünün değişik birimlerinde kıymetlendirme operatörü, plan subaylığı ve şube müdürlüğü görevlerinin yürüten ÜSTÜNDAĞ, 1972 yılında kendi isteği ile albay rütbesinden emekli olmuştur. 1991 yılında Ankara'da geçirdiği kalp krizi nedeni ile vefat etmiştir.⁽¹⁾

Halis ÜSTÜNDAĞ 1952 yılında başladığı resim sanatında Anadolu insanı ve folkloru ile doğadan esinlenmiştir. Türkmen Gelenekleri ve Tahta Kuşlar sergileriyle tanınan aynı zamanda Ressamlar Derneği üyesi olan ÜSTÜNDAĞ, devlet ve karma sergilere katılarak 13 kişisel sergi açmıştır.⁽²⁾

⁽¹⁾ Harita Genel Komutanlığı arşivlerinden derlenmiştir.

⁽²⁾ www.ailetoplum.aile.gov.tr/data/54293f47369dc32358ee2b2b/kutuphane_6_tablolarda_aile_resim_sergisi_katalogu.pdf, 17.05.2016.

"Kilim Dokuyan Kadın", Duralit üzerine yağlı boya, 59x73, 1983.

HARİTACI RESSAMLAR

HAKKI ALGAN
MÜHENDİS ALBAY (1944-Hrt.3)
1922 İZMİR - ?

Hakkı ALGAN 1922 yılında İzmir’de doğmuştur. Babası Nihat Bey’dir. İlk ve orta öğrenimi sonrasında Hakkı ALGAN, 1942 yılında Bursa Askeri Lisesi’ni, 1944 yılında Harp Okulu’nu bitirmiştir. 1944-1946 yılları arasında Topçu Okulu’nda eğitim gören ALGAN, 1947 yılında Harita Temel Kursunu tamamlayarak Harita Genel Müdürlüğü emrinde göreve başlamış, sonrasında Muş ve çevresinde harita arazi çalışmalarına katılmış ve XVI’ncı Şube Müdürlüğünde görevini 1958 yılına kadar sürdürmüştür. Harita Genel Müdürlüğünün değişik birimlerinde kısım amirliği ve şube müdürlüğü görevlerinin yürüten ALGAN, 1971 yılında Plan İstihbarat ve Dış İlişkiler Şube Müdürlüğü görevini yürütürken kendi isteği ile albay rütbesinden emekli olmuştur.⁽¹⁾

⁽¹⁾ Harita Genel Komutanlığı arşivlerinden derlenmiştir.

“Peyza”, Duralit üzerine yağlı boya, 41x57,?

“Muzlar”, Duralit üzerine yağlı boya, 35x45, ?

“Balıklar”, Duralit üzerine yağlı boya, 40x53,?

“Meyveler”, Duralit üzerine yağlı boya, 33x42,?

HARİTACI RESSAMLAR

MUSTAFA İZZET ÇETİN
HARİTA BİNBAŞI (1941-B.3)
1921 ÇANAKKALE - 1992 İSTANBUL

Mustafa İzzet ÇETİN 1921 yılında Çanakkale’de doğmuş, ilk ve orta tahsilini Çanakkale’de tamamladıktan sonra 2’nci Dünya Savaşı’nın bütün şiddetiyle devam ettiği sırada 1943 yılında Hava Harp Okulu’ndan mezun olmuştur. Ancak kendisi pilot olamamış ve kartografya biriminde çalışmaya başlayarak, haritacı olmuştur. Savaş sonrasında harita konusunda yurtdışında eğitime gönderilmiş, 1951 yılında Zürih Üniversitesi kartografya bölümünden mezun olmuştur. 1953 yılında Harita Genel Müdürlüğünde şef olmuş, Türkiye’nin NATO’ya girmesi sonrasındaki süreçte Washington’a gitmiş bir süre burada çalışmalarını burada sürdürmüştür. Daha sonra National Geographic Society’de görev yapmıştır. 27 Mayıs 1960 İhtilali’nden önce Türkiye’ye geri dönmüş ve Harita Genel Müdürlüğündeki görevine devam etmiştir. İhtilalden sonra Türk Silahlı Kuvvetlerinden ayrılarak mesleğiyle ilgili danışmanlık hizmetlerinde bulunmuştur. 1963 yılında Merkezi İşbirliği Teşkilatı’nda (CENTO) Basın Müdürlüğü görev yapmış ve bu görevinden emekli olmuştur.

1979 yılında Çanakkale’ye dönerek emeklilik yıllarında kültür ve sanat çalışmalarına daha çok zaman ayırmıştır. 1982 yılında Çimenlik Kalesi içerisinde Askeri Müze’nin düzenlenmesi, daha sonra Nusrat Mayın Gemisi maketinin bu kompleks içerisine yerleştirilmesine öncülük yapmıştır. Çanakkale Savaşları’nın hemen sonrasında Çanakkale’de askerliğini yapan ünlü ressam Mehmet Ali LAGA’nın resimlerinin ortaya çıkarılmasını sağlamış ve bu konuda hem bir sergi düzlemiş hem de bir kitap hazırlamıştır. Siyasetle de ilgilenen Mustafa İzzet ÇETİN, Türk Süsleme Sanatları konusunda sergiler açmıştır. Mustaf İzzet ÇETİN yakalandığı kanser hastalığı neticesinde 1992 yılında 71 yaşında vefat etmiştir.⁽¹⁾

⁽¹⁾ <http://www.canakkaetravel.com/yazi/mustafa-izzet-cetin-sanatla-dolu-bir-yasam.html>. 03.03.2017.

“Peyzaj”, Duralit üzerine yağlı boya, 50x61, ?

“Mozaik”, Duralit üzerine yağlı boya, 61x75, ?

HARİTACI RESSAMLAR

MUHSİN SAYA
HARİTA ALBAY (1934-31)
1911 ŞAM - ?

Muhsin SAYA 1911 yılında Şam/Suriye’de doğmuştur. Aslen İstanbul’lu bir aileye mensuptur. İstiklâl Harbinde 1’inci Kolordu Levazım Reisliği yapmış Miralay Ahmet Beyin oğludur. 1932 yılında Bursa Askeri Lisesi’ni, 1934 yılında Harp Okulu’nu bitirmiştir. Aynı yıl Piyade Atış Okulu’nda eğitime gitmiştir. 1935-1936 yıllarında 58’nci Piyade Alayı’nda, 1938 yılına kadar ise 236’ncı Hudut Alayı’nda görev yapmıştır. 1938 yılında görmüş olduğu haritacılık eğitimi sonrası, Harita Genel Müdürlüğü Topografya Şubesinde göreve başlamıştır. 1943 yılında Fotogrametri Şubesine atanan SAYA uzun yıllar aynı şubenin değişik kısımlarında görev yapmıştır. 1965 yılında Foto-Topo Daire Başkanı albay rütbesi ile emekli olmuştur.⁽¹⁾

Müzik alanındaki kabiliyeti ile de tanınan Muhsin SAYA, müzik zevkini annesinden, resim zevkini de babasından almıştır. Orta öğrenimi sırasında ressam Mehmet Ali LAGA’nın öğrencisi olan SAYA, daha bu sıralarda çok kuvvetli bir desene ve suluboya tekniğine sahip olmuştur. Aynı zamanda çok iyi piyano ve akordeon çalan Muhsin SAYA, sanat çabalarını birkaç yöne yöneltmiştir. Çini, sulu ve yağlı boya artistik çalışmaları yanı sıra, kapak kompozisyonları ile de meşgul olmuş ve bilhassa İnönü Ansiklopedisinin renkli harita işleri gibi çeşitli çalışmalar da yüklenmiştir.⁽²⁾

⁽¹⁾ Harita Genel Komutanlığı arşivlerinden derlenmiştir.

⁽²⁾ Asker Ressamlar ve Ekoller, sayfa 115-116 Nüzhet İSLİMYELİ, 1965.

“Bent Deresi”, Kâğıt üzerine yağlı boya, 33x50, ?

HARİTACI RESSAMLAR

KADRI PAMUKOĞLU
DR.MÜHENDİS ALBAY (1979-HRT.5)
1959 AFYON -

Kadri PAMUKOĞLU 1959 yılında Afyon'da dünyaya gelmiştir. 1979 yılında Kara Harp Okulu'ndan, 1982 yılında Harita Teknik Yüksek Okulu'ndan harita mühendisliği eğitimini alarak mezun olmuştur. Harita Genel Komutanlığında 1982-1988 yılları arasında Geodezi Şubesi Arazi Birlik Subaylığı, Geodezi Dairesi Başkanlığı Astronomi Şubesinde Arazi Birlik Subaylığı görevlerini yürütmüştür. 1989-1991 yıllarında Sistem Analiz Programlama kısmında görev yapan PAMUKOĞLU, 1991-1994 yıllarında İç İlişkiler Subaylığı, 1994-1997 yılları arasında Fotogrametri Şube Müdürlüğü 1.Bütünleme Kısım Amirliği, 1997-1998 yıllarında Bilgi Sistem ve Destek Dairesi Başkanlığı CBS Şube Müdürlüğü Vekilliği, 2001 yılında Bilgi Sistem ve Destek Dairesi Başkanlığı CBS Şube Müdürlüğü, sonrasında Bilgi Sistem ve Destek Dairesi Başkanlığı yapmış, 2010 yılında Teknik Hizmetler Başkanı olarak emekli olmuştur. 1998 yılında Gazi Üniversitesi'nde Yüksek Lisans eğitimi, 2005 yılında ise Selçuk Üniversitesi'nde doktora eğitimini tamamlamıştır. Askerlik mesleğine ve eğitim hayatına paralel olarak yürüttüğü resim çalışmalarında, hareketli ve estetik figürü ön plana çıkaran temalara ağırlık veren Kadri PAMUKOĞLU'nun yurt içinde ve yurt dışında çok sayıda sergilerde eserleri bulunmaktadır.⁽¹⁾

⁽¹⁾ Harita Genel Komutanlığı arşivlerinden ve ressamın kendisinden alınan bilgiler ile derlenmiştir. 08.08.2017

“Fırtınalı Deniz”, Tuval üzerine yağlı boya, 44x59, 2010.

HARİTACI RESSAMLAR

SELMAN ÇOBANOĞLU
MÜHENDİS ALBAY (1984-HRT.3)
1962 ANKARA -

Selman ÇOBANOĞLU 1962 yılında Ankara'da dünyaya gelmiştir. 1984 yılında Kara Harp Okulundan, 1986 yılında Harita Teknik Yüksek Okulundan Harita Mühendisliği eğitimini alarak mezun olmuştur. Harita Genel Komutanlığında 1986-1990 yılları arasında Jeodezi D.Bşk.lığı-Astronomi Şubesinde, 1990-1992 yıllarında BSDD-CBS Şubesinde, 1992-1993 yıllarında Komutanlık karargâhında görev yapan ÇOBANOĞLU, 1993-1995 yılları arasında Kartografya D.Bşk.lığı-Kartografya Şubesinde çalışmıştır. 1995-1998 yılları arasında Hv.K.K.lığı karargâhında görev yaptıktan sonra, 1998-2013 yılları arasında tekrar Harita Genel Komutanlığı Kartografya Dairesinde değişik görevler yapmıştır. 2013 yılında Kartografya Daire Başkanı iken kendi isteğiyle emekliye ayrılmıştır.

Resim çalışmalarına 2009 yılında Sibel SERES'in (Uzman Kartograf) eğitimliğinde önce karakalem çalışmalarıyla başlamış, daha sonra yağlıboya tekniğine geçmiştir. 2010 yılında Ankara-Çankaya Konrad Adanauer sergi salonunda ilk karma resim sergisine karakalem çalışmalarıyla, 2012 yılında Ankara-Samanpazarı-Galeri Z'de ikinci karma resim sergisine karakalem ve yağlıboya çalışmalarıyla, 2017 yılında Altındağ Belediyesi Hamamönü Sergi Evinde açılan karma resim sergisine yağlıboya çalışmalarıyla katılmıştır. Daha çok tuval üzerine yağlıboya tekniğiyle peyzaj resmine ilgi duyan Selman ÇOBANOĞLU, resim çalışmalarına halen bireysel olarak devam etmektedir. ⁽¹⁾

⁽¹⁾ Kendisi ile yapılan görüşmeden derlenmiştir. 07.11.2017

“Antalya-Lara’dan”, Tuval üzerine yağlı boya, 30x40 cm, 2014.

HARİTACI RESSAMLAR

FİKİRİ ŞEN
HRT.TEKNS.KD.BÇVŞ. (1970-11)
1950 KONYA -

Fikri ŞEN 04 Aralık 1950 tarihinde Bulgaristan'ın Şumnu Vilayeti, Osmanpazarı Kasabası, Bayramlı Köyü'nde doğmuştur. Göçmen olarak Türkiye'ye gelen ŞEN, Konya ili Sarayönü Kasabası Yenicekaya Köyü'ne yerleşmiştir. Çocukluğu Mersin' de geçen Fikri ŞEN ilk ve ortaokul birinci sınıfı Mersin'de son sınıfı Sarayönü Kasabası'nda bitirmiştir. 1967 yılında Çankırı Astsubay Sınıf Okulu'na girmiş, 1969 yılında girdiği Harita Teknisyen Sınıf Okulu'ndan 1970 yılında mezun olmuştur. Harita Genel Komutanlığının çeşitli birimlerinde 18 yıl arazi görevi yapan ŞEN, 1988 yılından sonra resim ve şiir ile ilgilenmeye başlamıştır. Her iki sanat dalı ile ilgilenen Fikri ŞEN 2005 yılında yaş haddinden emekli olmuştur.⁽¹⁾

⁽¹⁾ Harita Genel Komutanlığı arşivlerinden ve ressamın kendisinden alınan bilgiler ile derlenmiştir. 08.08.2017

“At Sevgisi”, Tuval üzerine yağlı boya, 39x49, 2004.

HARİTACI RESSAMLAR

SİBEL SERES
DEVLET MEMURU (K-1963)
1960 ANKARA -

Sibel SERES 20 Mart 1960 tarihinde Ankara'da doğmuştur. Resim çalışmalarına 1974 yılında orta öğretimde başlayan SERES, 1979 yılında Meslek Lisesi Resim Bölümünden mezun olmuştur. 1979-2013 yılları arasında Harita Genel Komutanlığının değişik birimlerinde görev alan Sibel SERES 2013 yılında emekli olmuştur. Çalışmalarını sulu boya, yağlı boya, karakalem, rapido noktalama, ahşap boyama ve vitray, yakma, seramik, ve heykel üzerine devam eden Sibel SERES'in katıldığı birçok karma ve kişisel sergisi bulunmaktadır. ⁽¹⁾

⁽¹⁾ Kendisi ile yapılan telefon görüşmesinden derlenmiştir. 04.08.2017

“ATATÜRK”, kâğıt üzerine karakalem, 30x40, 1997.

HARİTACI RESSAMLAR

AYSEL FO ALIG L
DEVLET MEMURU (K-1644)
1944 BAYBURT -

1944 yılında Bayburt'ta dünyaya gelmiştir. İlkokulu Söke'de, ortaokul ve liseyi Denizli ve Ankara' da okumuştur. Ankara Kız Teknik Yüksek  ğretmen Okulu Resim Bölümü mezunudur. 1970-1974 yılları arasında Harita Genel Komutanlığında  alışmıştır. Sonrasında Ankara Mimar Sinan Lisesi'nde 25 yıl görev yapmış, 1998 yılında emekliğ  ayrılarak Tekirdağ'a yerleşmiştir. Katıldığı birçok karma sergi ve açtığı kişisel sergiler bulunmaktadır.⁽¹⁾

⁽¹⁾ Kendisi ile yapılan telefon görüşmesinden derlenmiştir. 06 Temmuz 2017

“Erdek'ten”, Ahşap üzerine yağlı boya, 38x52, 1986.

*HARİTA GENEL KOMUTANLIĞI
HARİTACILIK MÜZESİ
RESİM KOLEKSİYONU*

ASKER RESSAMLAR

ASKER RESSAMLAR

Minyatür sanatı sınırları içerisinde gelişen Türk resim sanatı, batıdan gelen teknik ve biçim etkilerinin yoğunlaşmasına paralel bir şekilde devam etmiş, 1793 yılından itibaren doğa gözlemine bağlı bir resim dersi Osmanlı İmparatorluğu mühendishanesinde yer almıştır. Asker Ressamlar, batı anlayışında Türk resim sanatının temellerinin 3'üncü Selim döneminde 1795'te açılan Mühendishane-i Berî-i Hümayun'da ilk kez resim (desen) derslerinin verilmeye başlamasıyla yetişmeye başlamış ve böylece "Asker Ressamlar" olarak anılan ilk ressam da bu okuldan yetişmiştir.

1793 yılı, Resim Sanatı tarihimiz açısından bir dönüm noktasıdır. Mühendishane-i Berri-i Hümayun'da desen dersleri konulduktan 42 yıl sonra 1835 yılında Mektebi Fünun Harbiye (Harp okulu) daha sonraki yıllarda da bu yüksek okullara öğrenci yetiştiren Askeri Rüştiyeler (Askeri Orta Okullar) ve Askeri İdadiler (Askeri Liseler) de resim dersleri kabul edilmiştir. Askeri okullarda başlangıçta Fransız hocalar tarafından verilen desen dersleri, Avrupa'ya gönderilen yetenekli asker ressamların yetişmesiyle meyvelerini vermiştir.

1835 yılında Avrupa'ya gönderilen 10 öğrenci arasında ilk Türk ressamları olarak anılan Ferik İbrahim Paşa ve Tevfik Paşa da bulunmaktadır. Batılı anlamda çağdaş Türk resminin doğup gelişmesi açısından askeri okullarımızın önemi ve değeri büyüktür. Osman Hamdi tarafından kurulan Sanayi-i Nefise (Güzel Sanatlar Akademisi)'den önce (1883) Askeri Okullar, Osmanlıda ilk resim sergisini Divan Yolunda 1873'de açan Şeker Ahmet Paşa, Süleyman Seyit, Hüseyin Zekai Paşa gibi çok değerli ressamları yetiştirmiştir. Türk resim sanatında önemli yapıtlara imza atan; Üsküdarlı Cevat, Diyarbakırlı Tahsin, Sadık GÖKTÜNA, Hikmet ONAT, Sami YETİK, Nüzhet İSLİMYELİ gibi sayısız isim asker ressamlar kuşağındandır.

ARİF BEDİİ KAPTAN
AHMET BESİM TÜMER
NÜZHET İSLİM YELİ
ŞÜKRÜ ERDİREN
ŞÜKRÜ OLCAY
BAHTİYAR TÜRKER
AHMET CANŞE
NECATİ ÜNAL
RAZİ HÜSEYİNOV

ASKER RESSAMLAR

ARİF BEDİİ KAPTAN
1906 İSTANBUL – 1979 ANKARA

1906 yılında İstanbul'da doğan Arif Bedii KAPTAN, 1924'te Deniz Harp Okulu'nu makine mühendisi olarak bitirmiştir.⁽¹⁾ Sanatçı o yıllarda Galatasaray Lisesi'nde düzenlenen Güzel Sanatlar Birliği geleneksel sergilerinden birini bir rastlantı sonucu izleyip de etkilenince ressam olmaya karar vermiş, Ruhi Bey'in öğrencisi olmuştur. Subay olduktan sonra Akademiye konuk öğrenci olarak devam eden KAPTAN, Nazmi Ziya ile çalışmıştır. 1930'da askeriyeden ayrılarak serbest resim çalışmalarına başlamıştır.⁽²⁾ 1935'te Güzel Sanatlar Akademisi'nde ilk sergisini açan ressam, 1939'da "D Grubu"na katılmıştır. Aynı yıl ilk kez düzenlenen 1'inci Devlet Resim ve Heykel Sergisi'nde üçüncülük ödülünü Bedri Rahmi EYÜBOĞLU ile paylaşmıştır. 1940'da, 34 yaşında, 3'üncü Yurt Gezisi'nde Çanakkale'ye gitmiştir. 1946'da ikinci sergisini "Bursa Manzaraları" adıyla Ankara'da açmış sonrasında 1947'de Paris'e gitmiştir. İki yıl kadar Andre LHOTE atölyesinde çalışmıştır. 1957'de yeniden Paris'e gitmiş, beş yıl sonra yurda dönerek resim çalışmalarına devam etmiştir. 1979 yılında Ankara'da vefat etmiştir.⁽¹⁾

Doğayı çok seven sanatçı önceleri empresyonizm etkisinde kalarak doğa karşısında duygulu peyzajlar yapmış, daha sonra figüratif yollardan geçerek soyut resimde karar kılmıştır. Bazı çalışmalarıyla ilk lirik soyutlamacı ressamlar arasında kabul edilir. İlk dönem çalışmaları izlenimci anlayış içindedir. Paris'te kaldığı sürede önce Fovizm doğrultusunda resimler yapmış, daha sonra LHOTE'nin etkisiyle Kübizm'den esinlenerek, renk uyumuna önem veren "inşaaacı" bir anlayışa yönelmiştir. Geometrik özellikler taşıyan, yer yer vitrayı anımsatan soyut düzenlemeler içeren resimler yapmıştır. Biçimleri doğanın hiçbir görünümünü ya da nesnesini anımsatmaz. Malzemenin tüm olanaklarını görsel tasarımı açısından zorladığı bu resimlerini, sınırlı renk alanlarıyla oluşturmuştur.⁽²⁾

⁽¹⁾ Yurt Gezileri Resimleri (1938-1943) Millî Reasürans T.A.Ş. Ekim 1998 İstanbul, sayfa 155.

⁽²⁾ [http://unutmayacagiz.com/arif-bedii-kaptan kimdir/kimdir/hayati/biyografisi/unutmayacagiz](http://unutmayacagiz.com/arif-bedii-kaptan-kimdir/kimdir/hayati/biyografisi/unutmayacagiz). 03.04.2017

“Sarı Ev”, Tuval üzerine yağlı boya, 33x41, 1940.

“Pirinç Hanında Demirci Dükkânı”, Kontrplak üzerine yağlı boya, 37x45, 1946.

"Mavi Ev", Duralit üzerine yağlı boya, 38x47, 1940.

ASKER RESSAMLAR

AHMET BESİM TÜMER
1913 İSTANBUL – 1983 İSTANBUL

İstanbul'da doğan Besim TÜMER Yzb.Kemal TÜMER'in oğludur. Öğrenimini Bursa'da Işıklar Askeri Lisesi'nde tamamlayan TÜMER, çok küçük yaştan beri ilgilendiği resmi burada geliştirmiştir. Onun azimli ve verimli çalışmalarında ünlü sanatçı Mehmet Ali LAGA'nın payı büyüktür. Yine aynı lisede resim öğretmeni bulunan Binbaşı Ziya Bey'den bilhassa sağlam desen alanında çok faydalanmıştır. Onun sanat hayatı boyunca eserlerinde gözden kaçmayan perspektif ve sağlam desende bu öğretmenlerin önemli etkileri vardır. Harp Okulu sıralarında ÇALLI atölyesinden feyz alan Besim TÜMER, 1934 de asteğmen olarak Samsun'a gönderilmiş ve sanatçı burada çalışmalarına devam etmiştir. Titiz çalışması ile Türk sanat alanına çok şey vadeden Besim TÜMER, bilhassa aydınlık ve şeffaf renkleri kullanmada dikkat çekmiştir. 1946 yılında Harp Akademisi'nden mezun olan sanatçı, hizmet yıllarında sanata fazla zaman ayıramamıştır. 1960 yılında kurmay albaylıktan emekliye ayrılan Besim TÜMER, bıraktığı yerden tekrar başlayarak realist bir inançla çalışmıştır. Natür karşısında meydana getirdiği peyzajları, mahalli renk ve atmosferleriyle insanı saran yurt köşelerinden güzel örneklerdir.⁽¹⁾

⁽¹⁾ Asker Ressamlar ve Ekoller, sayfa 114-115 Nüzhet İSLİMYELİ, 1965.

“Karamürsel Ereğlisi”, Duralit üzerine yağlı boya, 30x46, 1960.

ASKER RESSAMLAR

NÜZHET İSLİMYELİ
1914 MUDANYA– 2005 ANKARA

Mudanya’da doğan Nüzhet İSLİMYELİ’nin babası Metanzade İslimyeli İsmet Bey’dir. Sanat zevkini ilkokul çağlarında değerli sanatçı Mehmet Ali LAGA’dan almış, ünlü ressam ve karikatürist Cemal Nadir GÜLER ve Celal ARSEVEN’in öğrencisi olmuştur. Harbiye’de iken İbrahim ÇALLI’nın atölyesine konuk öğrenci olarak devam etmiştir. 1934 yılında subay çıktıktan sonra meslek hayatının boş zamanlarını kendisini resme vererek değerlendirmiştir. İlk çalışmaları realizm alanında olmuştur. 1949-1950 yıllarında, Erzurum Halkevi salonunda Nahit DORKEN ile birlikte iki sergi açmıştır. Bingöl Lisesi’nde resim öğretmeliği yapmıştır. 1950 yılında Ulus Gazetesi’nin açtığı karikatür yarışmasında birincilik ödülü almıştır. 1960 yılında albay rütbesinden emekliye ayrıldıktan sonra, kendisini tamamen sanata vermiştir. 1963 yılından itibaren heykel çalışmalarına başlamıştır. ⁽¹⁾

İSLİMYELİ ayrıca 1966 yılında ayda bir yayınlanan “Ankara Sanat” dergisini kurmuş ve dergiyi 20 yıl boyunca kesintisiz yayınlamayı sürdürmüştür. Bu arada yeni yetişen sanatçılar arasında ödüllü yarışmalar düzenlemiş, genç sanatçıları teşvik etmiştir. Ayrıca sanat kitaplığıımıza da çeşitli kitap ve ansiklopediler kazandırmıştır. Çeşitli sanat topluluklarının üyesi olan sanatçı, 1970 yılında Celal Esat ARSEVEN, Malik AKSEL, Numan Kemal PURA, Ferit APA, Cafer BATER, Cemal GÜVENÇ ve Hikmet DURUER ile beraber “Suluboya Ressamlar Grubunu” kurmuştur.

⁽¹⁾ Asker Ressamlar ve Ekoller, sayfa 117-118 Nüzhet İSLİMYELİ, 1965.

⁽²⁾ www. <http://nuzhetislimyeli.com/index.php?Did=4,16.06.2017>.

1971-1978 yılları arasında Kültür Bakanlığı Danışma Kurulu üyeliği görevinde bulunan İSLİMYELİ yurtiçi ve yurtdışı birçok organizasyonda da seçici kurul üyesi olarak görev yapmıştır. Resimlerindeki neşe ve mutluluk yansımaları sanatçının hayata bakışını anlatır. Sanatçının yoğun ve verimli sanat yaşamında eşinin anlayış ve desteği hiç kuşkusuz İSLİMYELİ'nin şansı olmuştur. Yaşamının son günlerine değin atölyesinde pek çok öğrencisinin yetişmesine katkıda bulunmuş, özellikle suluboya tekniğinin sevilmesi ve yaygınlaşmasında büyük rol oynamıştır. Nüzhet İSLİMYELİ'nin yurt içinde çeşitli müzelerde, resmî ve yarı resmî kuruluşlarda ve özel koleksiyonlarda resimleri bulunduğu gibi eserleri; Paris Institutd Etudes Françaises, Avusturya Insburg ve Bregenz kent müzeleri başta olmak üzere Almanya, Kanada, ABD'deki özel koleksiyonlarda da yerini almış, uluslararası bir nitelik kazanmıştır. Çeşitli ödülleri bulunan İSLİMYELİ'nin sanatı ve yayınladığı "Ankara Sanat" dergisi üzerine yapılmış yüksek lisans tezleri bulunmaktadır. Sözü geçen başarılarla imza atmış olan İSLİMYELİ 2005 yılında vefat etmiştir.⁽²⁾

“Zincirlikuyu”, Kâğıt üzerine suluboya, 18x27, 1966.

ASKER RESSAMLAR

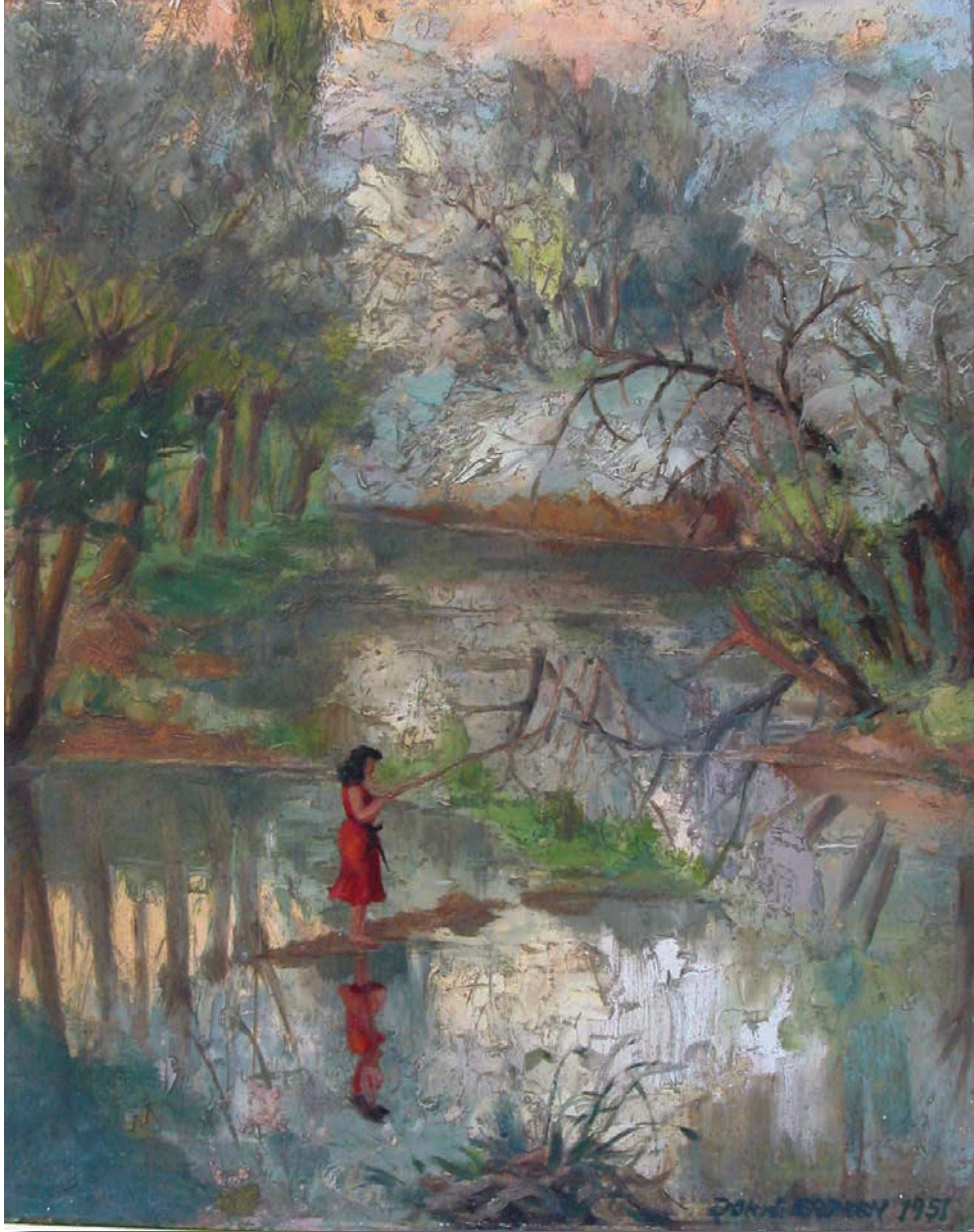

ŞÜKRÜ ERDİREN
1914 YOZGAT - 1991 ŞİLE

Asker ressamı kuşağının önemli temsilcilerinden Şükrü ERDİREN, 1914 yılında Yozgat'ta doğmuştur. Kurtuluş Savaşı'nın sonlarına doğru çıkan kolera salgını sonucu, annesi ve babası dışında tüm ailesini kaybeden sanatçı, kısa bir süre sonra zor hayat koşulları ile mücadele ederken babası da ölünce 1927'de Tokat'ta askeri ortaokula, 1931'de İstanbul Halıcıoğlu Askeri Lisesi'ne girmiştir. Birinci sınıfta okurken ünlü empresyonist ressam Binbaşı Sami YETİK hocasını yapmıştır. Dört yıl boyunca sanat eğitimi alan ve hocasının da gözde öğrencisi olan ERDİREN, 1935 yılında İstanbul'da Fen Tatbikat Okulu'nun muhabere bölümünü bitirmiştir.

Şükrü ERDİREN 1954 yılında sanat hayatını Amerika'da aldığı büyük bir ödülle taçlandırmış, New Jersey'de davet edildiği "Magyar Grubu" sergisinde "Yeşil ve Kırmızı - Cathleen" adlı yağlıboya portresiyle profesyonel grupta birincilik ödülü almış ve aynı yıl Amerika'da üç kişisel sergi açmıştır. "İstirahat" adlı yağlıboya portresi Washington Smithsonian Müzesi'nde seçkin eser olarak üç ay süreyle sergilenir. Şükrü ERDİREN ABD' den sonra, Türkiye'deki ilk kişisel sergisini 1967'de Ankara'da, 2'nci kişisel sergisini ise 1981 yılında İstanbul'da açmıştır. Bu sergi, eserleri yurt içi ve dışı özel koleksiyonlarda ve müzelerde bulunan sanatçının ne yazık ki son sergisi olmuştur. Şükrü ERDİREN 1991 yılında Şile'de vefat etmiştir.⁽¹⁾

⁽¹⁾ http://turkishpaintings.com/index.php?p=37&l=1&modPainters_artistDetailID=892, 14.06.2017.

“Balık Tutatn Kadın”, Duralit üzerine yağlıboya, 40x50, 1951.

ASKER RESSAMLAR

ŞÜKRÜ OLCAY

1914 HAYMANA - 1997 İSTANBUL

1954 yılında Haymana'da doğan Şükrü OLCAY, 1936 yılında Harp Okulundan Topçu Asteğmeni olarak mezun olmuştur. 1937 yılında teğmen, 1940 yılında üsteğmen, 1944 yılında yüzbaşı olmuştur. 1945 yılında Harp Akademisi'ni bitirmiştir. Harp Okulu'nda 3 yıl öğretmenlik yapan OLCAY, Tümen Kurmay Başkan Vekilliği, Topçu Tabur Komutanlığı, görevlerinde bulunmuş, sonrasında NATO Karargâhında 4 yıl hizmet vermiş, K.K.Harekât Başkanlığı Harekât Şube Müdürlüğü ve Sofya Ataşeliği yapmıştır. 1963 yılında tuğgeneral olan OLCAY, Karaköse 12'inci Tümen Komutan Vekilliğine atanmış, 1964 yılında CENTO Müsterek Askerî Plan ve İstihbarat Daire Başkanlığı görevini yürütmüştür. 1966 yılında tümgeneralliğe yükselerek Erzurum 3'üncü Ordu Kurmay Başkanlığına, 1968 yılında Kara Kuvvetleri İstihbarat Başkanlığına atanmıştır. 1969 yılında korgeneralliğe yükselerek Harita Genel Müdürü olmuştur. 1971 yılında 7'nci Kolordu Komutanlığı yapmıştır. 1973 yılında orgeneralliğe terfi eden OLCAY, Yüksek Askerî Şura Üyeliğine getirilmiş, 1974 yılında MSB Müsteşarı, 1975 yılında ise Konya 2'nci Ordu Komutanlığı görevini yürütmüştür. 1977 yılında emekli olan Şükrü OLCAY, 1997 yılında İstanbul'da vefat etmiştir.⁽¹⁾

⁽¹⁾ Harita Genel Komutanlığı arşivlerinden derlenmiştir.

“Ortaköy ve Boğaz”, Tuval üzerine yağlı boya, 51x64, 1994.

ASKER RESSAMLAR

BAHTİYAR TÜRKER
1945 HOPA -

Bahtiyar TÜRKER, 01 Haziran 1945 tarihinde Hopa/ARTVİN’de dünyaya gelmiştir. 1967 yılında Kara Harp Okulu’ndan mezun olmuş, 1968-1975 yılları arasında Kara Kuvvetlerinin çeşitli topçu birliklerinde batarya subaylığı, batarya komutanlığı görevlerinde bulunmuştur. 1978 yılında tamamladığı Harp Akademisi’nden mezun olmasını müteakip 1978-1983 yılarında 48’inci Tugay Komutanlığı Lojistik şube Müdürlüğü, Kurmay Başkan Vekilliği ve Trabzon Belediye Başkanlığı görevlerini yrtmştir. 1983 yılında Genelkurmay Başkanlığı Personel Dairesi Plan ve Tatbikat Proje Subaylığına atanmış, 1986 yılında Tayin Dairesi Başkanlığı Kurmay şube Müdürlüğü, 1989 Cezayir Askeri Ataşeliği, 1991 yılında 6’ncı Kolordu Komutanlığı 172’nci Mekanize Alay Komutanı olarak görev yapmıştır.

1992 yılında Kara Kuvvetleri Lojistik Plan Daire Lojistik Plan şube Müdürlüğü görevine atanan TÜRKER, 1993 yılında Tuğgeneralliğe terfi ederek 4’üncü Zırhlı Tugay Komutanlığı, Erzincan Emniyet Asayiş Yardımlaşma Bölge Komutanlığı, 1995 yılında MSB Personel Dairesi Başkanlığı görevlerini yrtmştir. 1997 yılında Tümgeneral olan Bahtiyar TÜRKER, Genelkurmay Personel Dairesi Başkanlığı görevine atanmış, 2000 yılında 28’inci Mekanize Piyade Tümen Komutanlığı, 2003-2003 yıllarında ise Harita Genel Komutanlığında görev yaptıktan sonra aynı yıl emekliğe ayrılmıştır. Tümgeneral Bahtiyar TÜRKER Muhabere Harekat şerit Rozeti, stn Birlik Yetiştirme şerit Rozeti, stn Başarı Kıdemi şerit Rozeti ile stn Cesaret ve Feragat Madalyası sahibidir.⁽¹⁾

⁽¹⁾ Harita Genel Komutanlığı arşivlerinden derlenmiştir.

“Dipkarpaz Altinkum Sahili”, Tuval üzerine yağlı boya, 51x64, 2001.

ASKER RESSAMLAR

AHMET CANŞE
1959 KÜTAHYA -

Ahmet CANŞE 1959 yılında Kütahya'da doğmuştur. İlk ve orta öğrenimine Kütahya'da devam eden CANŞE, 1975 yılında girdiği K.K.K.lığı Astsb. Hızl. ve Snf.Ok.K.lığından 1979 yılında Bando Astsubay olarak mezun olmuştur. Kara Kuvvetleri Komutanlığının çeşitli birimlerinde görev yapan Ahmet CANŞE, görevli olduğu dönem içerisinde Kuvvet Komutanlarının Şeref Salonlarındaki resimlerini ve törenlerde asılan büyük boy Atatürk portrelerini yapmış, çeşitli dönemlerde sergiler açmıştır. Emekli olduktan sonra İstanbul'a yerleşen Ahmet CANŞE sanat çalışmalarına burada devam etmektedir.⁽¹⁾

⁽¹⁾ Kendisi ile yapılan telefon görüşmesinden derlenmiştir. 14.03.2017.

“Göl, Ağaç ve Kuşlar”, Tuval üzerine yağlı boya, 30x40, 2001.

ASKER RESSAMLAR

NECATİ ÜNAL
1941 ERZURUM-

1941 yılında Erzurum'da doğan Necati ÜNAL, 1961 yılında Harp Okulundan Piyade Teğmen olarak mezun olmuş, yarbay rütbesindeyken kendi isteği ile emekli olmuştur. Askerlik hayatı ve sonrasında resim çalışmalarına devam eden ÜNAL, 1984-1985 yıllarında özel bir bankanın açtığı kurslara devam etmiştir. 1977 yılından itibaren birçok karma sergilere katılmış, 10'un üzerinde kişisel sergi açmıştır.⁽¹⁾

⁽¹⁾ Yaşayan Asker Ressamlar Sergisi Kataloğu, Askeri Harbiye Müze, Kasım 1997.

“Değirmen”, Tuval üzerine yağlı boya, 50x70, ?

ASKER RESSAMLAR

RAZİ HÜSEYİNOV
1980 BERDE/AZERBAYCAN -

Razi HÜSEYİNOV 1980 yılında Berde/AZERBAYCAN'da dünyaya gelmiştir. 1996 yılında girdiği Çok Programlı Astsubay Hazırlama Okulu Makine Bölümünden 1999 yılında mezun olmuştur. Aynı yıl girdiği Harita Yüksek Teknik Okulu 32'nci Dönem Astsubay Sınıf Okulundan 2000 yılında mezun olmuştur.⁽¹⁾

⁽¹⁾ Harita Yüksek Teknik Okul Komutanlığı arşivinden derlenmiştir.

“ATATÜRK”, Kâğıt üzerine karakalem, 2000.

*HARİTA GENEL KOMUTANLIĞI
HARİTACILIK MÜZESİ
RESİM KOLEKSİYONU*

YURT GEZİLERİ

YURT GEZİLERİ

Cumhuriyetin ilanı ile birçok alanda yenilik ve değişimlere adım atılırken halka; resim, heykël gibi plastik sanatları tanıtmak, sevdirmek ve öğretmek amacı ressamları yurdun dört bir yanına gönderme kararı almış ve Yurt Gezileri Projesi 1938 yılının Eylül ayında başlayarak yurdun dört bir tarafında 6 gezide yapılan yaklaşık 700 resim ile 1943 yılında tamamlanmıştır.

1938 yılının 01-30 Eylül tarihleri arasında, Edirne, Bursa, Konya, Antalya, İzmir, Gaziantep, Malatya, Trabzon, Rize, Erzurum'a 10 ressam gönderilerek ilk yurt gezisi başlatılmıştır. Geziye gönderilen her sanatçıdan en az üç ya da dört resim beklenirken, ressamlar toplamda 115 resim yaparak dönmüşlerdir.

15 Ağustos-30 Eylül 1939 tarihleri arasında 10 ressamın katılımıyla ikinci yurt gezi yapılmıştır. Ressamlar; Balıkesir, Diyarbakır, Bolu, Zonguldak, Eskişehir, Kayseri, Sinop, Hatay, Sivas ve Afyon'a gönderilmiş, bir buçuk aylık bir süre sonrasında dönüşlerinde 105 eser sergilenmiştir.

Üçüncü yurt gezisi bir yıl sonra yine 15 Ağustos-30 Eylül 1940 tarihleri arasında; İçel, Amasya, Aydın, Isparta, Kastamonu, Adana, Samsun, Maraş, Yozgat illerinde 10 ressamın katılımı ile gerçekleşmiştir. 87 eserle geri dönmüştür.

01 Temmuz – 30 Ağustos 1941 tarihleri arasında dördüncü yurt gezisi Kütahya, Çoruh, Elazığ, Ordu, Tokat, Urfa, Kars, Muğla, Manisa ve Van illerinde gerçekleşmiş ve bu geziye de diğer gezilerde olduğu şekilde 10 ressam katılmış ve toplamda 95 resim ve 6 desen ile geziden dönmüştür.

Beşinci yurt gezisine 01 Temmuz – 30 Eylül 1942 tarihleri arasında 14 ressam görevlendirilmiştir. Ressamlar Denizli, Siirt, Kocaeli, İstanbul, Bilecik, Mardin, Gümüşhane, Muş, Ankara, Çorum, Çankırı, Burdur, Niğde ve Kırşehir'e gezi sonrası 166 eserle geri dönmüşlerdir.

Altıncı ve son yurt gezisi 01 Temmuz–30 Eylül 1943 tarihleri arasında 11 ressamın katılımı ile Erzincan, Tekirdağ, Bingöl, Bitlis, Erzurum, Bilecik, Çanakkale, Tunceli, Hakkâri, Ağrı ve Kırklareli ve gerçekleşmiş ve 120 eser ile dönmüştür.

1943 yılında gerçekleştirilen son yurt gezisi ile birlikte toplam 6 yurt gezisinde üretilen 675 resim Ankara Sergievi salonlarında düzenlenen bir sergi ile halka sunulmuştur.

Dönemin sanatçıları bu gezi ve sergilere katılarak doğayı, sosyal yaşamı, olayları çalışmalarına almışlar ve Anadolu'nun köy ve kasaba gerçeğini tanıyarak sanat ve yaşam görüşlerini renklendiren hatta değiştiren bir etki içine girmişlerdir.

2'nci Dünya Savaşı'nın yaşandığı dönemin Türkiye'sini anlatan birer belge niteliği taşıyan geziler boyunca yapılan yaklaşık 700 eserin büyük kısmının akıbeti belli olmamakla beraber, Harita Genel Komutanlığında 22 adedi sergilenmektedir.

CEMAL TOLLU
HAMİT GÖRELE
SAİM ÖZEREN
ABİDİN DİNO
ALİ KARŞAN
AYETÜLLAH SÜMER
REFİK FAZIL EPİKMAN
SEYFİ TORAY
ARİF BEDİİ KAPTAN
ELİF NACİ
FAHRETTİN ARKUNLAR
CELAL ÜZEL
HASAN HULUSİ MERCAN
MAHMUT CÜDA
MELAHATEKİNCİ
EŞREF ÜREN
SELİM TURAN

YURT GEZİLERİ

CEMAL TOLLU
1899 İSTANBUL – 1968 İSTANBUL

Cemal TOLLU 1899'da İstanbul'da Zeyret'te doğmuştur. 1919'da Sanayi-e Nefise Mektebi'ne girmiş ancak savaş yüzünden tamamlayamamıştır. 1921 yılında Kurtuluş Savaşı'na katılmak amacıyla İnebolu üzerinden Ankara'ya geçen TOLLU, Zabit Namzetleri Talimgâhı'na alınmıştır. Şarkışlada eğitim görerek ve süvari teğmeni olarak savaşa katılmıştır. 1923'te ordudan terhis olan TOLLU, 1925'te Sanayi-i Nefise'ye yeniden yazılmıştır. 1926 yılında girdiği ortaokul resim öğretmenliği sınavını beşincilikle kazanmış, 1927'de 2'nci Galatasaray Resim Sergisi'ne katılarak aynı yıl Elâzığ Erkek Muallim Mektebi'ne resim öğretmeni olarak atanmıştır. 1928'de Paris'e giderek Andre LHOTE, Fernand LEGER, Gromaire ile çalışmıştır. 1931'de kısa bir süre Münih'te Hans HOFMANN atölyesine devam eden TOLLU, 1932'de bir süre Charles DESPIAU atölyesinde heykel çalışmış, 1932 yılının sonuna doğru yurda dönerek Erzincan Askeri Orta Mektebi resim öğretmenliğine atanmıştır. İlk kişisel sergisini Elâzığ'da açmıştır. 1933'te 17'nci Galatasaray Sergisi'ne katılmış ve "D Grubu"nun kurucuları arasında yer almıştır. İlk sanat yazıları Yeni Adam dergisinde yayınlanmaya başlayan TOLLU, 1933-1949 yılları arasında Cumhuriyet, Vatan, Tanin gazeteleriyle Yeniden Doğuş, Yaşayan Sanat, Ar dergilerine yazmıştır. 1935'te Ankara Arkeoloji Müzesi Müdür Yardımcılığı'na atanmış, burada Sümer, Mezopotomya ve Hitit sanatını yakından incelemiştir. 1937'de Güzel Sanatlar Akademisi'ne Leopold LEVY'nin yardımcılığına atanmış, 1938'de ise 39 yaşında, 1'inci Yurt Gezisi'nde Antalya'ya, 1942'de 5'inci Yurt Gezisi'nde Burdur'a gitmiştir. 1940'ta 2'nci Devlet Resim ve Heykel Sergisi'nde birincilik ödülü alan Cemal TOLLU, 1946'da Güzel Sanatlar Akademisi'nde ek görevle mitoloji öğretmenliğine başlamıştır.

(1) Yurt Gezileri Resimleri (1938-1943), sayfa 180, Milli Reasürans T.A.Ş. Ekim 1998 İstanbul.

(2) <http://www.tarihnotlari.com/cemal-tollu/>, 07.03.2017

(3) <http://birgunbiryerde.blogspot.com.tr/2014/06/cagdas-sanatn-onculerinden-cemal-tollu.html>, 07.03.2017.

(4) Kıymet GİRAY Ziraat Bankası Koleksiyonu, 1. Cilt, sayfa 210.

1954'te Yapı Kredi Bankası'nın düzenlediği "İstihsal" konulu resim yarışmasında altıncı, 1960'da 21'inci Devlet Resim ve Heykel Sergisi'nde birincilik ödülü almıştır. 1967'de Devlet Güzel Sanatlar Akademisi'nde "Retrospektif Desen Sergisi" açan TOLLU 1968 yılında İstanbul'da vefat etmiştir. ⁽¹⁾

...Özentiden uzak yalın ve içten bir duyarlılığı ön planda tutmuştur. Cemal TOLLU'nun Kübist anlayışının geometrik şematizminden, Eti sanatının kunt, geniş kütleli tekniğine geçişi bugünün Türk sanatı içinde önemle üstünde durulacak bir olaydır. Cemal TOLLU'yu Türk plastik sanat tarihinin en ağır basan birkaç kübist eğilimli sanatçısı arasında değerlendirmek gerekmektedir. ⁽²⁾

...Cemal TOLLU sanat hayatının ilk dönemlerinde figür, portre çalışırken bu dönem daha çok 1932-1933 yıllarına denk gelmektedir. Figür çalışmalarını bırakıp manzara resimlerine yönelen Cemal TOLLU, bu resimlerinde geometrik çizgilerle doğayı yansıtmıştır. Kübist etkilerin görüldüğü bu resimlere etki eden başka bir konu da TOLLU'nun heykeltıraş olmasıdır ki bunun, resimlerinin üslubuna büyük katkısı olmuştur. Doğa ve insan unsurunu başarıyla harmanlayan ressam eserlerinin özünde bu iki unsuru izleyicisine vermiştir. ⁽³⁾

...Cemal TOLLU, 1955 yılı sonrasında yöresel temalara öncelik tanıyan ressamlar arasına katılacak ve 1960'lı yıllardan sonra, başlangıçta lekesel ve ilerleyen yıllarda sert geometrik konturlarla çevrelediği kunt figürlerin oluşturduğu kompozisyonlarla tanınacaktır. ⁽⁴⁾

"Limanda Fırtına", Tuval üzerine yağlı boya, 50x65, 1938, ANTALYA.

“Ziraat İstasyonunda Köylüler”, Kâğıt üzerine kuru kalem, 65x81, 1938, ANTALYA.

YURT GEZİLERİ

HAMİT GÖRELE
1894 GÖRELE-1980 İSTANBUL

1894 yılında Görele’de doğmuştur. İlk ve ortaokulu Gümüşhane’de okuyan GÖRELE, lise öğrenimine İstanbul’da devam etmiştir. 1922’de girdiği Mühendis Okulu’ndan ayrılarak Güzel Sanatlar Akademisi’ne kayıt olan Hamit GÖRELE, Hikmet ONAT ve İbrahim ÇALLI ile çalışmıştır. Akademide okurken aynı zamanda Amerikan Kız Koleji ve Galatasaray Lisesi’nde resim öğretmenliği de yapan ressam, 1928’de Akademiden mezun olmuştur. Avrupa sınavını kazanmış ve Paris’e gitmiştir. Andre LHOTE atölyesinde iki buçuk yıl, Akademie Moderne’de bir buçuk yıl çalışmış, 1933’te yurda geri dönmüştür. Galatasaray Lisesi’nde ilk kişisel sergisini açan GÖRELE, 1934’te Konya öğretmen Okulu’na resim öğretmeni olarak atanmıştır. Aynı yıl ”Müstakil Ressamlar ve Heykeltraşlar Birliği’nin başkanı olmuş, 1937’de Cibali ve Beykoz ortaokuluna daha sonra Ankara Gazi Lisesi’ne, 1939 yılında ise Beyoğlu Erkek Ortaokulu’na atanmıştır. 1938’de 44 yaşındayken 1’inci Yurt Gezisi’nde Erzurum’a, 1942’de 5’inci Yurt Gezisi’nde Çankırı’ya gitmiştir. 1940’da 2’nci Devlet Resim ve Heykel Sergisi’nde üçüncülük ödülünü, 1941’de 3’üncü Devlet Resim ve Heykel Sergisi’nde ikincilik ödülünü, 1958’de Opera Binasına yapılacak fresk yarışmasında ikincilik ödülünü almıştır. Aynı yıl İstanbul Güzel Sanatlar Galerisi’nde ilk retrospektif sergisini açan Hamit GÖRELE, 1978’de “Devlet Onur Ödülü’ne lâyık görülmüştür. 1979’da Ankara Devlet Güzel Sanatlar Galerisinde son retrospektif sergisini açan Hamit GÖRELE, 1980’de 12’nci Devlet Resim ve Heykel Sergisi ödülünü almış aynı yıl İstanbul’da vefat etmiştir.⁽¹⁾

(1) Yurt Gezileri Resimleri (1938-1943), sayfa 150, Milli Reasürans T.A.Ş. Ekim 1998 İstanbul.

(2) <http://www.hamitgorele.com/ozgecmis.htm>, 07.03.2017.

(3) <http://www.edebiyatvesanatakademisi.com/turk-ressamlar/hamit-gorele-hayati-ve-resim-sanati-2075.aspx>, 07.03.2017.

(4) http://www.tuncasanat.com/files/SA7-III_low.pdf, 07.03.2017.

.....GÖRELE her yenilikte olduğu gibi çeşitli eleştirileri de göğüslemek zorunda kaldı. Sanatçı katıldığı yurt içi ve yurt dışı sergilerin dışında çok sayıda yazı, makale, eleştiri ve çevirilerle Türk resim sanatına modern kişiliğini kazandırmak için uzun, yorucu, dirençli ve çoğu zamanda tek başına ve özverili bir mücadele verdi. ⁽²⁾

.....Resimlerinden başka resim sanatıyla ilgili pek çok çeviri eser, eleştiri ve makale yazmıştır. Kübizm ve Konstrüktivizmden etkilenecek doğayı geometrik denklemlerle analiz edencesine bir resim dili oluşturmuş kütleler ve ritimleri arasındaki ilişkiyi resimlerinde sorgulamış coşkulu fırça darbeleriyle rengin de hakkını vererek lirik romantik resimler yaratmıştır. ⁽³⁾

.....Ona göre her doğa parçası güzel değildir ve sırf doğanın güzelliğini tuvale geçirmenin bir anlamı yoktur. “Her doğa parçasının güzel olmadığını doğa âşıkları da bilir. Doğa güzelliği bile, renklerin oyunu ve düzeni oranında güzeldir. Mavi, gök ve deniz olduğu için değil, deniz ve gök mavi olduğu için güzeldir. Yeşil, ağaç olduğu için değil, ağaç, yeşil olduğu için güzel. Bulut da öyle, dağ da, kır da...” Doğada her şey yerli yerindedir ve onu taklit etmek gerekmez. ⁽⁴⁾

“Sabah”, Tuval üzerine yağlı boya, 46x61, 1938, ERZURUM.

YURT GEZİLERİ

SAİM ÖZEREN
1900 İSTANBUL - 1964 İSTANBUL

1900 yılında İstanbul'da doğmuştur. İlk ve ortaöğrenimini tamamladıktan sonra Sanayi-i Nefise Mektebi'ne girerek İbrahim ÇALLI ile çalışmıştır.⁽¹⁾ İbrahim ÇALLI'nın en gözde öğrencisi olan Saim ÖZEREN, ÇALLI kuşağından sonra yetişen ilk Türk ressamlarından birisidir. 1926 yılında Sanayi-i Nefise Mektebi'nden mezun olan Saim ÖZEREN, aynı yıl yapılan Avrupa sınavını da kazanamayınca kaderine razı olmuş, ortaokul resim öğretmenliği için başvurmuştur. Bundan sonra Erzurum, Trabzon ve İstanbul'da çeşitli okullarda 38 yıl sürecek, ancak ölümü ile noktalanacak öğretmenlik yaşamı başlamıştır.⁽²⁾

Yeni Resim Cemiyeti'nin kuruluşunda yer alan, eserleri o dönemin en önemli sanat etkinliği olan Galatasaray sergilerine seçilen Saim ÖZEREN, ilk ve tek sergisini 1928'de Erzurum'da açmıştır. Erzurum'dan sonra 1929'da Trabzon'da göreve başlayan ve 1938'de oradan ayrılan ÖZEREN 1939'a kadar burada görev yapmış, bu arada İstanbul'da Müstakil Ressamlar ve "D Grubu"nun kurulması gibi önemli sanat olayları olmasına karşın, Saim ÖZEREN'in bunların dışında kalmıştır. 1938 yılında, Cumhuriyet tarihinin en büyük sanat etkinliklerinden biri olan Yurt Gezileri'nde, seçilen ilk on ressam içinde yer almış, Konya'ya gitmiştir. Daha sonra 1943 yılında, ikinci kez görevlendirilerek, bu kez Hakkârî'ye gönderilmiştir. Altı yıl süren etkinlik boyunca her yıl yapılan sergilerin yanı sıra, 1942 ve 1944'te resimler toplu olarak sergilenecek ve Saim ÖZEREN olumlu eleştiriler almıştır. 1945'te Güzel Sanatlar Birliği'ne üye olan Saim ÖZEREN, 1945-1960 arası Devlet Resim ve Heykel Sergilerine katılmıştır.⁽³⁾ 1964 yılında İstanbul'da vefat etmiştir. Ölümünden sonra ise 1986 yılında İstanbul'da ilk retrospektif sergisi açılmıştır.

(1)

(1) Yurt Gezileri Resimleri (1938-1943) , sayfa 172 , Milli Reasürans T.A.Ş. Ekim 1998 İstanbul.

(2) Unutulan ressam Saim Özeren, <http://arsiv.ntvmsnbc.com/news/21955.asp#BODY>, 08.03.2017.

(3) <http://sanalmuze.tcmb.gov.tr/sanalmuze/tr/sanat-koleksiyonu/s/180/SAIM+OZEREN>, 08.03.2017.

.....Büyük hamlelerin ressamı değildir; ÖZEREN. Taşıdığı iddiayı tek bir yapıtta değil, mütevazı bir şekilde tüm yaşamına yaymıştır. Buna karşılık görür görmez, 'Evet bu Saim ÖZEREN'e aittir' diyebileceğimiz belirgin bir biçimle içerik arasındaki organik ilişkiye doğru bir kanal bularak ne kendisini ne de izleyicisini aldatmıştır." Yağlıboya çalışmalarının çoğunu tamamlayamayan Saim Özeren'in desen çalışmaları özellikle dikkati çekmektedir. Türk resminin "deseni kuvvetli" sanatçıları arasında yer Saim ÖZEREN'in desenleri bir resme hazırlık çalışmalarından daha çok, Levent ÇALIKOĞLU'nun ifadesiyle, "dünyayı çizerek anlamamanın bir yolu"dur.⁽³⁾

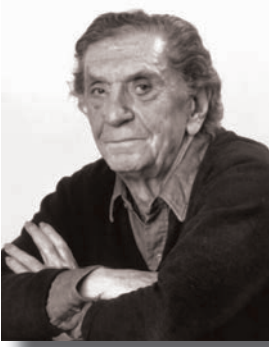
"Selimiye Önü", Tuval üzerine yağlı boya, 100x105, 1938, KONYA.

"Beyşehir", Tuval üzerine yağlı boya, 94x111, 1938, KONYA.

YURT GEZİLERİ

ABİDİN DİNO
1913 İSTANBUL – 1993 PARİS

1913'te İstanbul'da doğmuştur. Çocukluğu Cenevre ve Paris'te geçen DİNO, 1927 yılında ailesi ile beraber İstanbul'a dönmüştür. Bir süre Robert Kolej'de okumuş,⁽¹⁾ Robert Kolej'de eğitim görürken, sanata duyduğu ilgi nedeniyle ortaöğrenimini yarıda bırakarak resim, karikatür ve edebiyatla uğraşmaya başlamıştır. DİNO'nun ilk karikatür ve desenleri 1930'lu yıllarda Yarın Gazetesi'nde, ilk yazıları Artist Dergisi'nde yayımlanmıştır. 1933'te "D Grubu" kurucuları arasında yer alan ressam, 1934'te ATATÜRK'ün isteğiyle sinema öğrenimi görmek üzere Rusya'ya gitmiştir. Burada tiyatro ve film dekorları da yapan Abidin DİNO, 1930'lu yılların son yarısında Londra ve Paris'e gitmiş, Gertrude STEİN, Tristan TZARA ve Pablo PİCASSO gibi zamanın önde gelen sanatçılarıyla dostluklar kurmuştur.⁽²⁾ Daha sonra Türkiye'ye dönerek çalışmalarını burada sürdürmüş, 1939'da "Liman Grubu" kurucuları arasında yer almıştır. 1939'da 26 yaşında, 2'nci Yurt Gezisi'nde Balıkesir'e giden sanatçı, 1940'ta kurulan "Yeniler Grubu" içinde yer almıştır. 2'nci Dünya Savaşı sırasında Adana'da zorunlu ikamete mecbur edilmiş, 1945'ten sonra sanat çalışmalarına İstanbul'da devam etmiştir. 1951'de yurt dışına, İtalya'ya ve Fransa'ya giden ressam hayatının sonuna kadar Paris'te yaşamıştır. 1993 yılında Paris'te vefat etmiştir.⁽¹⁾ Ressam, yazar, çevirmen, karikatürist, film yönetmeni, editör, oyun yazarı, seramikçi, şair, sanat tarihçisi, folklor araştırmacısı kimlikleriyle farklı işler üretmiştir.

(1) Yurt Gezileri ve Yurt Resimleri (1938-1943), sayfa 122, Millî Reasürans T.A.Ş., Ekim 1998 İstanbul.

(2) <http://kitap.ykykultur.com.tr/yazarlar/abidin-dino>, 21.02.2017.

(3) <http://www.leblebitozu.com/abidin-dinonun-eserleri-ve-hayati/>, 21.02.2017.

(4) Dergipark " ABİDİN DİNO VE ELLER " Doç. Şemsettin EDEER* Anadolu Üniversitesi, 2015.

.....Yaşar KEMAL 21 Mayıs 1977’de Milliyet’te şöyle der: “Abidin DİNO resmi bir büyüdür, dehşet bir patlama, bir yaratmadır... Abidin DİNO’daki bu çiçek zenginliği salt Çukurova değildir. Salt Karacaoğlan, salt Dadaloğlu, salt Çukurova’nın kadınlarının türküleri değildir. Bir Türkmen kilimi, bin renkli bir büyü çiçeğidir.”⁽³⁾

Abidin DİNO, sanatta çok yönlülüğe inanmış, çağdaş Türk Resim sanatının önemli isimleri arasında yer alır. Onun sanatı, düşünmeye ve duyguların değerlendirilmesi üzerine kuruludur. Belli temalar çerçevesinde birbirinden çok farklı tekniklere yönelmiş ve bu çalışmalarını birbirinden farklı alanlarda gerçekleştirmiştir.⁽⁴⁾

“Balıkesir Testisi”, Tuval üzerine yağlı boya, 60x63, 1939, BALIKESİR.

YURT GEZİLERİ

ALİ KARSAN
1903 İSTANBUL – 1998 İSTANBUL

1903 yılında İstanbul'da doğan Ali KARSAN, Ahmed Münib Bey'in oğludur. Babası genç yaşta öldüğünden dedesi Karahasanoğullarından Hüseyin Hüsnü Paşa ve amcası Hariciyeci Mustafa Şükrü Bey tarafından büyütülmüştür. Soyadı kanunu çıkınca bu adı küçültüp Karsan soyadını almıştır.⁽¹⁾ İlk ve ortaokulu Nişantaşı Sultanisi'nde okuyan KARSAN, 1921'de Sanayi-i Nefise Mektebi'ne girmiştir. Hikmet ONAT ve İbrahim ÇALLI ile çalışmış, 1923'te kendi olanakları ile Almanya'ya gitmiştir. Münih'te Heinnemann'ın atölyesinde çalışan Ali KARSAN aynı yıl Paris'e geçmiş, Paris Güzel Sanatlar Yüksek Okulu'nda Ernest LAURENS ile resim, Paul BAUDOUIN ile fresk çalışmıştır. 1925'te eserleri Paris'te Salon des Artistes Français' de sergilenmiştir. 1927'de İstanbul Güzel Sanatlar Birliği'ne kaydolan Ali KARSAN, 1928'de yurda dönmüştür.⁽²⁾ Türkiye'ye varışından sonra kısa bir süre için Paris'e gidip kendi gibi ressam olan Yöne BERNARD ile evlenmiştir.⁽¹⁾ Askerliğini yaptıktan sonra 1932'de Kırşehir Ortaokulu'na resim öğretmeni olarak atanmış, 1934'te İzmir Kız Sanat Enstitüsü'ne ve Ticaret Okulu'na geçmiştir. Aynı yıl öğretmenlikten istifa ederek Paris'e tekrar gitmiştir. Academia Julian'da Paugeon ve P.A. LAURENCE ile iki yıl çalışmıştır. 1937'de Selçuk Kız Enstitüsü'nde görev alan KARSAN, 1938'de istifa ederek sanat çalışmalarını İstanbul'da serbest olarak sürdürmüştür. 1939'da, 36 yaşında, 2'nci Yurt Gezisi'nde Bolu'ya gitmiştir. Ali KARSAN 1998 yılında İstanbul'da vefat etmiştir.⁽²⁾

.....Akademik Gerçekçi resmin temelleri üzerinde ürettiği natürmortları Ali KARSAN'ın sanatının yansımalarını aktarır. Düzeltilmiş ve geometrikleştirilerek arındırılmış biçimsel formlarıyla meyveler ve nesneler görsel değerlerini tamamlayan renk değerleriyle bu natürmortları çekici kılar. ⁽³⁾

⁽¹⁾ <http://www.oktayaras.com/ali-karsan-ivon-karsan-karsanlarin-dunyasi/tr/37471>, 21.02.2017.

⁽²⁾ Yurt Gezileri ve Yurt Resimleri (1938-1943), sayfa 158, Milli Reasürans T.A.Ş. Ekim 1998 İstanbul.

⁽³⁾ Kıymet GİRAY Ziraat Bankası Koleksiyonu, 1. Cilt, sayfa 196.

“Abant Gölü”, Tuval üzerine yağlı boya, 54x65, 1939, BOLU.

YURT GEZİLERİ

AYETULLAH SÜMER
1905 İZMİR – 1979 İSTANBUL

Aşar Müdürü Mehmet Esat Bey'in oğlu olarak İzmir'de doğan sanatçı, ilk ve orta öğrenimini İzmir Sultanisi'nde tamamlamıştır. Bu sırada İzmir'in işgal yıllarına ve kurtuluşuna tanık olmuştur.⁽¹⁾ 1925 yılında kendi olanakları ile Fransa'ya gitmiş, Marsilya Ticaret Okulu'na girmiştir. Aynı zamanda Marsilya Güzel Sanatlar Akademisi'nde Theophile BERENGIER atölyesine devam eden ressam, 1927'de İzmir'e dönmüştür. 1928'de İzmir Türkocağı'nda ilk kişisel sergisini açan Ayetullah SÜMER, aynı yıl devlet bursu ile Paris'e tekrar gitmiştir. Baudovin'in atölyesinde fresk çalışmış, 1932'de Versay Şehri Sergisi'nde, Seine-et-Oise Sanat Sevenler Derneği üçüncü gümüş madalyasını almıştır. 1933'te tekrar yurda dönerek Müstakil Ressam ve Heykeltıraşlar Birliği'ne girmiştir. 1938'de Devlet Güzel Sanatlar Akademisi'nde fresk atölyesi kuran SÜMER, 1939'da 34 yaşında, 2'nci Yurt Gezisi'nde Afyon'a gitmiştir. 1966'da Akademi dışı bir grup sanatçı ile "As Grubu"nu kurmuş, 1971'de İstanbul'da "Resimde 60 Yıl" sergisini açmıştır. 1979 yılında İstanbul'da vefat etmiştir. Ölümünden sonra 1983'te Akademi'nin kuruluşunun 100'üncü yıl kutlamaları nedeniyle "Osman Hamdi Onur Ödülü" verilmiştir.⁽²⁾

Ayetullah SÜMER renkçi yönüyle tanınan bir portre ve natürmort ressamıdır. Portrelerinde çağdaş foto-gerçekçileri anımsatan titiz bir sanat işçiliği ve gücünü gerçekçi eğilimlerden alan etüt zenginliği egemendir. Natürmortları, nesnelerin doğal görünümünü olduğu gibi yansıtmaya yöneliktir. Sanatın, büyük geleneğe dayanan uzun çalışma dönemleri, doğanın kavranmasına ilişkin etüt ve gözlem deneyimleri, bu resimlerin hareket noktasını oluşturur. Özellikle peyzajlarında, fırça izlerini en aza indiren, doğayı belli belirsiz bir sis perdesi arkasında göstermeyi amaçlayan yanılsamam bir eğilim bulmak olanaklıdır. Bu yönüyle bireşimci bir yoruma, gücünü klasikçi bir kültürden alan doğa gözlemine ağırlık vermiştir.⁽³⁾

⁽¹⁾ https://www.iku.edu.tr/upp/0/files/2015_Cumhuriyet_Donemi.pdf, 17.03.2017.

⁽²⁾ Yurt Gezileri ve Yurt Resimleri (1938-1943), sayfa 178, Milli Reasürans T.A.Ş. Ekim 1998 İstanbul.

⁽³⁾ <http://www.nkfu.com/ayetullah-sumer-kimdir/>, 17.03.2017.

....Natürmortlar, aralarında ATATÜRK ve İNÖNÜ'nün portrelerinin de yer aldığı portreler ve manzaralarıyla tanınan SÜMER'in sanatı genellikle klasik-akademik çizgiyle izlenimcilik arasında konumlandırılmaktadır. Bununla birlikte Adnan ÇOKER gibi kimi yazarlar Ayetullah SÜMER'in sanatında bir sentetizmin ve Art Deco üslubun etkileri üzerinde durmaktadırlar.⁽¹⁾

“Emirdağlı Tahir Efe”, Tuval üzerine yağlı boya, 73x92, 1939, AFYON

YURT GEZİLERİ

REFİK FAZIL EPİKMAN
1902 İSTANBUL - 1974 ANKARA

1902 yılında İstanbul'da doğmuştur. 1924 yılında Millî Eğitim Bakanlığı'nın açmış olduğu Avrupa sınavını kazanarak öğrenimine devam etmek üzere Paris'e gitmiştir. Paris'te Julian Akademisi'nde Paul-Albert LAURENTS atölyesinde çalışmış, 1928 yılında öğrenimini tamamlayıp yurda döndüğünde İstanbul Güzel Sanatlar Akademisi (Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi)'ne öğretmen olarak atanmıştır. 15 Nisan 1929 tarihinde kurulan Müstakil Ressamlar Birliği Sanatçıları'nın kurucu üyeleri arasında yer alan EPİKMAN, 1931 yılında askerlik nedeniyle akademideki görevinden ayrılmış, askerde olduğu dönemde akademiye egemen olan Osmanlı Ressamlar Cemiyeti üyelerinin engellemeleri nedeniyle, 1933 yılında askerlik görevi dönüşünde yeniden akademiye kabul edilmemiştir.⁽¹⁾ 1933'te Ankara Atatürk Lisesi'nde resim öğretmeni 1939 yılında ise Ankara Gazi Eğitim Enstitüsü Resim Bölümü'nde atölye öğretmeni olmuştur. 1939'da 37 yaşındayken 2'nci Yurt Gezisi'nde 1939' da Hatay'a gitmiştir. 1942'de 5'inci Yurt Gezisi'nde Ankara'da çalışmış, yurt gezileri sırasında Ankara Halkevi Güzel Sanatlar Şubesi başkanlığını yapmıştır. 1966'da Gazi Eğitim Enstitüsü'ndeki görevinden emekli olan EPİKMAN, Ar, Ülkü, Güzel Sanatlar gibi dergilerde sanat yazıları yazmıştır. Refik Fazıl EPİKMAN 17 Mayıs 1974'te Ankara'da vefat etmiştir. Ölümünden bir gün önce düzenlenen 36'ncı Devlet Resim ve Heykel Sergisi'nde şeref ödülü almıştır.⁽²⁾

EPİKMAN'ın çalışmalarını resimsel dil açısından, dışavurumcu konstrüktif-kübit etkili ve soyut eğilimler olmak üzere iki grupta toplamak mümkündür. Her iki grupta da konu seçiminde çeşitlilik hakimdir. Batı sanatında 1950'lerde başlayan soyutlama fırtınasının bir yansıması olarak 1960'lardan başlayarak soyut resim sanatına karşı başlayan yönelimlere EPİKMAN da katılmıştır.

⁽¹⁾ <http://www.edebiyatvesanatakademi.com/turk-ressamlar/refik-epikman-hayati-ve-ressamligi-2042.aspx>, 17.07.2017.

⁽²⁾ Yurt Gezileri Resimleri (1938-1943), sayfa 138, Millî Reasürans T.A.Ş. Ekim 1998 İstanbul.

⁽³⁾ Kıymet GİRİAY Ziraat Bankası Koleksiyonu, 1. Cilt sf.194.

....1950'lerden itibaren başlayan soyut eğilimler Refik Fazıl EPİKMAN'ın resimlerinde 1960'lı yıllardan sonra etkisini göstermeye başlar. 1966 yılında yapmış olduğu "Statik Düzen" adlı eseri soyut anlayışın egemen olduğu önemli bir örnektir. Bu tarihlerde "Soyut Kompozisyon" adı altında yaptığı resimlerinde tuval yüzeyine dağılan geometrik kuruluşları ve lekesele değerler ile görsel ve duygusal çağrışımları ortaya koymaktadır.⁽¹⁾

....Kompozisyonlarında ve manzaralarında; nesneler ve figürler, hacim değerleri, konumları ve devinimleriyle, sağlam desen kuruluşlarıyla üç boyutlu bir mekân olgusunda betimlenmişlerdir. EPİKMAN'ın tüm resimlerinde bu anlayış sürmüş, ışık ve renk dağılımıyla vurgulanan nesnel değerler, bir mekân olgusu içinde devingen ve yaşamsal değerlerle aktarılmıştır. Manzalarında, varsıllaşan geniş mekân izlenimleri, ıssız doğa güzellikleri, aynı renk ve leke anlayışıyla, doğanın gizemli, görsel değerlerinin algılanmasını sağlamaktadır.⁽³⁾

"Asi Nehri Kenarından Hatay", Tuval üzerine yağlı boya, 54x98, 1939, HATAY.

YURT GEZİLERİ

SEYFİ (SEYFETTİN) HÜSNÜ TORAY
1900 İSTANBUL-1975 İSTANBUL

Seyfi TORAY 1900 yılında İstanbul Şehzadebaşı'nda doğmuştur. İlk ve orta öğrenimini İstanbul'da yapan TORAY, 1921 yılında Sanayi-i Nefise Mektebi'ne girmiştir. Hikmet ONAT ve İbrahim ÇALLI ile çalışmış, 1925'de Sanayi-i Nefise Mektebi'den mezun olmuştur. Kendi olanakları ile Paris'e giden ressam on yıl kadar Paris'te kalmış, Julian Akademisi'ne Andre LHOTE atölyesine devam etmiştir. 1935'de yurda döndükten sonra T.E.D. Ankara Koleji'nin kuruluşunda görev almış ve Gazi Lisesi'nde resim öğretmenliği yapmıştır. 1939'da 39 yaşındayken 2'nci Yurt Gezisi'nde Diyarbakır'a gönderilmiştir.⁽¹⁾ 1941 yılında Devlet Güzel Sanatlar Akademisi'ne atanan TORAY, 1949 yılında görevinden ayrılarak, emekli olana kadar Vefa Lisesi'nde resim öğretmenliği yapmıştır.⁽²⁾ 1974'te Ankara Devlet Resim ve Heykel Galerisi'nde kişisel sergi açan Seyfi TORAY 1975 yılında İstanbul'da vefat etmiştir.⁽¹⁾

...Seyfi TORAY'ın, Paris sanat ortamını uzun süre solumuş bir sanatçı olarak giriştiği soyutlama ağırlıklı yorum denemeleri nedense hep farklı bulunmuştur. Daha çok biçimin peşinde gelişen, dinamik fırça çalışmalarıyla resmin iç-plastiğini sorunsallaştıran bu yaklaşım, doğal olarak konusal önceliğe prim vermediği için yadsınmış gibidir. Özellikle sanatçının son dönem yapıtlarına egemen olan kasvetli ortam, koyu tonlara yönelik renk tercihleri büyük olasılıkla özel yaşamındaki olumsuz gelişmelerin bir yansıması olabilir. Ancak her durumda, resim düşüncesi ve kavrayışının, yeniye açık ve modernist uzantılı bir algılama ile netleştiği ortadır.⁽²⁾

⁽¹⁾ Yurt Gezileri Resimleri (1938-1943), sayfa 185, Milli Reasürans T.A.Ş. Ekim 1998 İstanbul.

⁽²⁾ <http://sanalmuze.tcmb.gov.tr/sanalmuze/tr/sanatkoleksiyonu/s/189/SEYFI+HUSNU+TORAY>, 27.03.2017.

“Siyah Püsküllü Kız (Diyarbakırlı Kız)”, Tuval üzerine yağlı boya, 54x65, 1939, DİYARBAKIR.

YURT GEZİLERİ

ARİF BEDİİ KAPTAN
1906 İSTANBUL – 1979 ANKARA

Arif Bedii KAPTAN 1906 yılında İstanbul'da doğmuştur. 1924'te Deniz Harp Okulu'nu makine mühendisi olarak bitirmiştir.⁽¹⁾ Arif KAPTAN o yıllarda Galatasaray Lisesi'nde düzenlenen Güzel Sanatlar Birliği geleneksel sergilerinden birini, bir rastlantı sonucu izleyip de etkilenince, ressam olmaya karar vermiş, Ruhi Bey'in öğrencisi olmuştur. Subay çıktıktan sonra, Akademiye konuk öğrenci olarak devam eden ressam, Nazmi Ziya ile çalışmıştır. 1930'da askeriyeden ayrılarak serbest resim çalışmalarına başlamıştır.⁽²⁾ 1935'te Güzel Sanatlar Akademisi'nde ilk sergisini açan KAPTAN 1939'da "D Grubu"na katılmıştır. Aynı yıl ilk kez düzenlenen 1'inci Devlet Resim ve Heykel Sergisi'nde üçüncülük ödülünü Bedri Rahmi EYÜBOĞLU ile paylaşmış, 1940'da, 34 yaşında, 3'üncü Yurt Gezisinde Çanakkale'ye gitmiştir. Sergi kataloglarında "Arif KAPTAN" adıyla yer alan sanatçı, 1946'da ikinci sergisini "Bursa Manzaraları" adıyla Ankara'da açmıştır. 1947'de gittiği Paris'te iki yıl kadar Andre LHOTE atölyesinde çalışmıştır. 1956'da 17'nci Devlet Resim ve Heykel Sergisi'nde ikincilik ödülü alan KAPTAN, 1957'de tekrar Paris'e gitmiş, beş yıl sonra yurda dönerek resim çalışmalarına devam etmiştir. Arif Bedii KAPTAN 1979 yılında Ankara'da vefat etmiştir.⁽¹⁾

....Doğayı çok seven sanatçı önceleri empresyonizm etkisinde kalarak doğa karşısında duygulu peyzajlar yapmış, daha sonra figüratif yollardan geçerek soyut resimde karar kılmıştır. Bazı çalışmalarıyla ilk lirik soyutlamacı ressamlar arasında kabul edilir. İlk dönem çalışmaları izlenimci anlayış içindedir. Paris'te kaldığı sürede önce Fovizm doğrultusunda resimler yapmış, daha sonra LHOTE'nin etkisiyle Kübizm'den esinlenerek, renk uyumuna önem veren "inşaacı" bir anlayışa yönelmiştir. Geometrik özellikler taşıyan, yer yer vitrayı anımsatan soyut düzenlemeler içeren resimler yapmıştır. Biçimleri doğanın hiçbir görünümünü ya da nesnesini anımsatmaz. Malzemenin tüm olanaklarını görsel tasarı açısından zorladığı bu resimlerini, sınırlı renk alanlarıyla oluşturmuştur.⁽²⁾

⁽¹⁾ Yurt Gezileri Resimleri (1938-1943), sayfa 155, Milli Reasürans T.A.Ş. Ekim 1998 İstanbul.

⁽²⁾ <http://unutmayacagiz.com/arif-bedii-kaptan-kimdir/kimdir/hayati/biyografisi/unutmayacagiz>, 03.04.2017.

“Kırmızı Ev”, Tuval üzerine yağlı boya, 33x46, 1940, KASTAMONU.

YURT GEZİLERİ

ELİF NACİ
1898 ÇANAKKALE – 1987 İSTANBUL

Elif NACİ 10 Ağustos 1898 yılında Çanakkale'nin Gelibolu ilçesinde dünyaya gelmiştir. İlköğrenimini Edirne'de yapan ressam, 1908'de ailesi ile birlikte İstanbul'a yerleşmiştir. Ayasofya Ortaokulu'nu, Vefa Lisesi'ni bitirdikten sonra 1914 yılında Sanayi-i Nefise Mektebi'ne girmiştir. Warnia ZARZECKI ve İbrahim ÇALLI ile çalışan ressam 1916'da İfram, 1922'de İleri, 1926'da Milliyet gazetelerinde görev almıştır. 1928'de Akademi'den mezun olduktan sonra 1929 yılında kurulan "Müstakil Ressamlar ve Heykeltıraşlar Birliği"ne üye olmuştur. 1930'da İstanbul'da, Alay Köşkü'nde ilk kişisel sergisini açan NACİ, 1933'te "D Grubu" kurucuları arasında yer almıştır. 1934'te Tan, 1937'de Cumhuriyet gazetelerinde çalışmıştır. 1937'de Türk ve İslam Eserleri Müzesi müdür yardımcılığına atanan Elif NACİ, 1939'da Malatya Arslantepe Kazısı'nda hükümet komiserliği de yapmıştır. 1940'da, 42 yaşında, 3'üncü Yurt Gezisi'ne davet edilmiş ve Samsun'a gitmiştir. 1941'de 2'nci Dünya Savaşı sırasında Balıkesir'de askerlik yapmıştır. 1943'de Türk ve İslam Eserleri Müzesi Müdürlüğüne, 1952 yılında ise Fatih Müzesi Müdürlüğüne atanmıştır. 1963'te Topkapı Sarayı Müzesi'nden emekli olmuştur. 1976'da "Resimde ve Basında 60 Yıl" jübilesi yapan ressama, 1983'te Kültür Bakanlığı tarafından "Onur Ödülü", 1984'te İstanbul Gazeteciler Cemiyeti tarafından "Burhan FELEK" ödülleri verilmiştir. Elif NACİ 1987 yılında İstanbul'da vefat etmiştir.⁽¹⁾

....Klee ve Braque gibi çağdaş ustaların yanı sıra Yakut-ı Musta'sımı, Hafız Osman, Yesari Mehmed Esad gibi hat ustalarından da etkilenmiş, resimlerine, hat sanatının soyut özelliklerinden, Selçuklu halılarının stilize öğelerinden esinlenerek oluşturduğu biçimler egemen olmuştur. Uzun süre bu anlayış doğrultusunda resim çalışmalarını sürdüren Elif NACİ 1970'lerin sonlarında geometrik soyut anlayışa yönelmiştir.⁽²⁾

⁽¹⁾Yurt Gezileri Resimleri (1938-1943), sayfa 168, Milli Reasürans T.A.Ş. Ekim 1998 İstanbul.

⁽²⁾ANKARA DEVLET RESİM VE HEYKEL MÜZESİNDE 1914 KUŞAĞI, MÜSTAKİL RESSAMLAR VE HEYKELTIRAŞLAR BİRLİĞİ VE d GRUBU RESSAMLAR Yüksek Lisans Tezi, Sayfa 193, Serdar GÜVEN, Ankara, 2010.

⁽³⁾<http://www.edebiyatvesanatakademisi.com/turk-ressamlar/ressam-elif-naci-nin-hayati-ve-resim-sanati-2064.aspx>, 04.04.2017.

....Resimleri, ressamlığı, müzeciliği yanı sıra nüktedanlığı, eğitimli, terbiyeli ve efendi kişiliği ile tanındı. Elif NACI'nın, tatlı sohbet, renkli kişilik, espri gücü, gün görmüş İstanbul çelebiliği, zarif kalem, içki masası adabı, geniş dost çevresi ve çoluk çocuğuyla, torunuyla mutlu bir aile yaşantısı oldu. İlk resimlerinde soyut resme ilgi duyan ÇALLI kuşağının etkisi altında soyut bir resme yönelen ve D Grubu ressamlarının izinden yürüyen Elif NACI müze müdürlüğünde çalışmaya başladıktan sonra sanat anlayışında Türk İslam eserlerinden aldığı izlenimleri, hat, kaligrafi, tezhip ve minyatürlerden aldığı desenleri kompozisyonların içinde soyut bir şekilde ele almaya başlamıştır.⁽³⁾

"Samsun Parkı"; Tuval üzerine yağlı boya, 33x46, 1940, SAMSUN.

"Çarşambanın Çarşambası", Tuval üzerine yağlı boya, 32x40, 1940, SAMSUN.

YURT GEZİLERİ

FAHRETTİN (FAHRİ) ARKUNLAR
1901 İSTANBUL – 1971 İSTANBUL

Fahri ARKUNLAR 1901 yılında İstanbul'da doğmuştur. 1918'de Sanayi-i Nefise Mektebi'ne girerek, Hikmet ONAT ve İbrahim ÇALLI ile çalışmıştır. 1925'te Avrupa sınavını kazanan ressam Paris'e gitmiştir. Paris Dekoratif Sanatlar Okulu Resim Bölümü'nde lisans, Almanya'da Leipzig Akademisi'nde yüksek lisans eğitimini bitirmiştir.⁽¹⁾ Yurda döndüğü 1928 yılından, emekli oluncaya kadar, İstanbul'da çeşitli okullarda, 27 yıl resim öğretmenliği yapmıştır. 1929'da Müstakil Ressamlar ve Heykeltıraşlar Birliği'nin kurucuları arasında yer alan ARKUNLAR, sık sık devlet sergilerine, Moskova ve Amsterdam'da açılan Türk Ressamları sergilerine resim vererek sergilere katılmıştır.⁽²⁾ 1941'de, 40 yaşındayken 4'üncü Yurt Gezisi'nde Çoruh'a (Artvin) gitmiştir. 1968'de Ankara Devlet Güzel Sanatlar Galerisi'nde ilk kişisel sergisini açan Fahri ARKUNLAR 1971'de İstanbul'da vefat etmiştir.⁽¹⁾

....Ressamın klasisist bir anlayışı yansıtan resimleri, figür düzenlemelerine dayanmaktadır. Kompozisyon türüne giren bu çalışmalarında, desene, yapısal kuruluşa büyük önem verir. Resimleri, yer yer dekoratif özellikler içerir.⁽²⁾

⁽¹⁾ Yurt Gezileri Resimleri (1938-1943), sayfa 92, Milli Reasürans T.A.Ş. Ekim 1998, İstanbul.

⁽²⁾ http://turkishpaintings.com/index.php?p=37&l=1&modPainters_artistDetailID=700, 06.04.2017.

“Artvin’in Umumi Manzarası”, Tuval üzerine yağlı boya, 55x48, 1941, ARTVİN.

“Yerli Kıyafet”, , Tuval üzerine yağlı boya, 46x55, 1941, ARTVİN.

YURT GEZİLERİ

CELAL UZEL
1901 İSTANBUL – 1965 İSTANBUL

Celal UZEL 1901’de İstanbul’da Üsküdar’da doğmuştur. İlk resim sevgisini Üsküdar’lı Cevat’tan alan ressam, İstanbul Öğretmen Okulu’nda Şevket DAĞ’ın öğrencisi olmuştur. Mezun olduktan sonra Erzurum Lisesi ve İzmir Öğretmen Okulu, Edirne Kız ve Erkek Öğretmen Okullarında resim-iş öğretmeni olarak çalışmıştır. 1928’de Edirne Muallimler Birliği’nde ilk kişisel sergisini açmıştır. 1936’da Resim ve El İşleri adlı kitabını yayınlayan UZEL, 1942’de, 41 yaşında, 5’inci Yurt Gezisi’nde Niğde’ye gitmiştir. Sonrasında İzmir Kız ve Erkek Öğretmen Okulları, Karşıyaka Lisesi’nde resim-iş öğretmeni olarak çalışmaya devam etmiş, 1961’de emekli olarak İstanbul’a yerleşmiştir. Celal UZEL 1965 yılında İstanbul’da vefat etmiştir.

Celal UZEL’in resim sanatının geleneksel temalarına dayalı gelişim çizgisi, 1914 kuşağı empresyonizminin ışık ve biçim anlayışına bağlanır. Kimi durumlarda klasik çizgi yapısının hakim olduğu yapıtlarıyla karşılaşılsa da UZEL, ölüm tarihi olan 1965 yılına kadar ışığın biçimlerini yalayıp geçtiği, yumuşak fırça vuruşlarının birbiri içerisinde kaynaştığı bir Üslup yapısını benimsediği görülür.⁽¹⁾

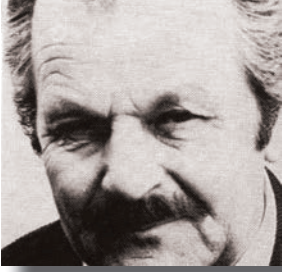
⁽¹⁾ Yurt Gezileri ve Yurt Resimleri (1938-1943), sayfa 191, Millî Reasürans T.A.Ş. Ekim 1998 İstanbul.

“Toroslar”, Tuval üzerine yağlı boya, 39x46, 1942, NİĞDE.

YURT GEZİLERİ

HASAN HULUSİ MERCAN
1913 SÖĞÜT – 1988 ANKARA

Hulusi MERCAN 1913 yılında Söğüt'te doğmuştur. İlköğrenimini Söğüt'te, orta öğrenimini Bursa Öğretmen Okulu'nda tamamladıktan sonra Güzel Sanatlar Akademisi'ne gitmiş, Hikmet ONAT ve İbrahim ÇALLI ile çalışmıştır. 1943'te, 30 yaşındayken 6'ncı Yurt Gezisi'nde Tunceli'ye giden MERCAN, 1945'te Akademi'den mezun olmuştur. Bursa'da iki yıl resim öğretmenliği yapmış, 1947'de Paris'e gitmiştir. Burada Andre LHOTE ile çalışan Hulusi MERCAN, 1950'de Galeri Pictural'da ilk kişisel sergisini açmıştır. Yurda döndükten sonra resim çalışmalarını serbest olarak sürdürmüş, 1988 yılında Ankara'da vefat etmiştir.⁽¹⁾

1960'lardan bu yana süren resim çabası içinde Akdeniz, evrensel resim gerçeğinin bütün evrelerinde bulunmuş; ancak kendi özgürlüğünü ve özgünlüğünü kültürlerarası geçişimlere yönelerek oluşturmuştur.

Bu nedenle eserlerindeki yaklaşımı, “tekilci değil çoğulcu, dışlayıcı olmayıp kapsayıcı” olarak nitelendirilmiştir.

Akdeniz'in resminde ele alınan öğeler, kimi yerde malzemenin sınırlarını zorlarken kimi yerlerde de kavramlaştırmının üstünde yoğunlaşmaktadır. Resmin alt yapısını, görselin ve algılamının değişkenliğini irdelerken, resmi düşünselin alanına çekmeyi hedeflemiştir.⁽²⁾

⁽¹⁾ Yurt Gezileri Resimleri (1938-1943), sayfa 167, Milli Reasürans T.A.Ş. Ekim 1998 İstanbul.

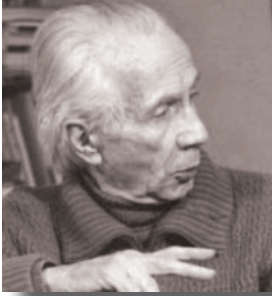
⁽²⁾ <http://www.guzelsanatlar.gov.tr/TR,3221/hasan-hulusi-mercان.html>, 07.04.2017.

“Hozattan Munzura Doğru”, Kontrplak üzerine yağlı boya, 33x41, 1943, TUNCELİ.

YURT GEZİLERİ

MAHMUT CUDA
1904 FETHİYE - 1987 İSTANBUL

Mahmut CUDA Fehiyede doğmuştur. 1909'da Üsküplü Mahalle Mektebi'ne girmiş, 1912'de girdiği Fatih Merkez Rüştiyesi'nden 1918 yılında mezun olmuştur.⁽¹⁾ 1918-1923 yılları arasında Sanayi-i Nefise Mektebi'nde Hikmet ONAT ve İbrahim ÇALLI ile çalışan CUDA, 1923'te kendi imkânları ile Münih'e gitmiş ve bir süre Hans HOFMANN atölyesine devam etmiştir. 1924'te Avrupa sınavını kazanarak devlet hesabına Paris'e giden Mahmut CUDA dört yıl boyunca Lucien SİMON'un atölyesinde çalışmıştır. 1928'de yurda dönen ressam, Güzel Sanatlar Akademisi'nde Namık İsmail'in yanında yardımcı öğretmen olarak çalışmaya başlamıştır.⁽²⁾ 1929'da Müstakil Ressam ve Heykeltıraşlar Birliği'nin kurucuları arasında yer almış, Hale ASAF ile yer değiştirerek Bursa Kız Öğretmen Okulu'nda resim öğretmeni olarak çalışmaya başlamıştır. Bir süre Kırklareli'nde ortaokulda da çalışan CUDA, 1935'te İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi kartograf olarak görev almıştır. 1938 yılında, 34 yaşındayken 1'nci Yurt Gezisi'nde Trabzon'a, 1943'te 6'ncı Yurt Gezisi'nde Bitlişe gitmiştir. 1940'da Yeni Adam Dergisi için kapak desenleri yapmaya başlamış bu işi 25 yıl boyunca sürdürmüştür. 1942'de " Türk Ressam ve Heykeltıraşlar Cemiyeti'nin kurucuları arasında yer alan sanatçı, 1944'te 6'ncı Devlet Resim ve Heykel Sergisi'nde ikincilik ödülünü almıştır. 1949'da yurdun çeşitli yörelerinden Büyük Millet Meclisi için yapılması düşünülen resimler nedeniyle Edirne'ye gitmiştir. 1950'de Türk Ressamlar Derneği'nin kurulması için çalışmış, 1952'de Güzel Sanatlar dergisini yayınlamaya başlamıştır. 1969'da İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Coğrafya Enstitüsünden emekli olan ressam, 1976'da Güzel Sanatlar Akademisi'nde retrospektif sergisini açmıştır. 1979'da Güzel Sanatlar Akademisi Mezunları Derneği onur belgesini, 1980'de Kültür ve Turizm Bakanlığı devlet sanat onur ödülünü almıştır. 1987'de Mimar Sinan Üniversitesi tarafından " Fahri Profesör" ünvanı verilen Mahmut CUDA aynı yıl İstanbul'da vefat etmiştir.⁽²⁾

⁽¹⁾ <http://www.tarihnotlari.com/mahmut-cuda/>, 07.04.2017.

⁽²⁾ Yurt Gezileri Resimleri (1938-1943), sayfa 105, Milli Reasürans T.A.Ş. Ekim 1998 İstanbul.

⁽³⁾ <http://www.biyografi.net/kisiyrinti.asp?kisiid=2142>, 07.04.2017.

⁽⁴⁾ <http://www.antikalar.com/mahmut-cuda/>, 07.04.2017.

....Mahmut CUDA, sanatta kübist-konstrüktif biçimleri savunan Müstakiller Grubu içinde, inşacı sanatı kendi özgün kimliğiyle yorumlayan bir sanatçı olarak belirir. Ölü doğa resimleriyle seçkinleşen bu yorum biçimi plan, hacimsellik, kitle ve mekan kavramlarına, klasik sanat geleneğinin de katkıda bulunduğu bir etüd titizliği içinde yaklaşır.⁽²⁾

....Mahmut CUDA'nın sanatı, kuruluşunda görev aldığı Müstakil, Ressamlar ve Heykeltraşlar Birliği'nin hacim ve plan değerlerine bağlı anlayışıyla yakından ilgilidir. Bu bakımdan sanatçıyı, 1930 kuşağının, izlenimci ve akademik anlayışa tepki gösteren ortak eğiliminden ayırmamak gerekir. Ancak Mahmut CUDA, bu eğilimi paylaşmakla birlikte, özellikle natürmortlarında, kişisel bir bakış ve yorum getirmeyi de başarmıştır. Natürmortlarını oluşturan her nesne, boşluk içinde plastik bir kitle duygusunu içermesinin yanı sıra, nesne-uzam ilişkilerinin net ve parlak görüntüsüyle, bu kitle duygusunun ötesine geçer, izleyiciyi doğanın ötesinde, "daha çok doğa" olan bir dünyanın gizemine çeker. Müstakiller'deki biçim bozma çabalarının görülmediği sanatçı, tersine, doğaya klasik denebilecek bir beğeni düzeyinde saygılıdır. Klasik resim ustalarıyla bağıntıyı her zaman korumakla birlikte, bu bağıntının yeniden canlandırılması yoluna gitmeyen Mahmut CUDA'nın doğa karşısındaki dolaysız ve içten gözleminin ürünleri olan resimlerine, nesnelerin fotoğrafa geçirilmiş görüntüsü değil, doğrudan doğruya kendileri model olmuştur. Mahmut CUDA ayrıca, Batılı akım ve eğilimlerin tartışmasız benimsendiği bir dönemde, yalın ve yapmacıksız bir anlayıştan hareket ettiği için de, çağdaşları arasında özgün yeri olan bir sanatçıdır.⁽¹⁾

....En çok işlediği konu natürmorttur. Natürmortlarındaki nesneleri doğal görünümle içinde, biçimsel bir yorumlama olmaksızın betimler. Hem nesneleri, hem de ayrıntıları resim yüzeyine düşünülmüş bir düzen içinde yerleştirir. Bu nesnelerin doğal dokusunu tüm ayrıntılarıyla görülebilecek biçimde verir. Ama bu öğelerin maddeleri arasındaki doku farklılığı boya tekniğine yansımaz. Boyayı tüm tuvale hemen hemen aynı kalınlık ve düzlükle sürer. Resimlerin her noktasına eşdeğerde yaydığı ışık, gölge, yarıgölge ve refle olgusu nesneden nesneye veya bir renkten diğer renge geçerken uyguladığı buğulu pasajları ile öğelere volüm kazandırır. İllüstrasyonlarında ve karikatürlerinde daha değişik bir tutumu vardır. Kişilerin karakterlerini natürmortlarında ve desen portrelerinde görülmeyen deformasyonlarla verir.

....Büyük bir maharet, sabır ve titizlikle resmettiği nesneler onun fırçasıyla bir ışık dünyasının temsilcisi oluverirler. Somut bir tasvir anlayışıyla yapılan resimler Mahmut CUDA'nın elinde soyut ifadeler kazanırlar. Bu sessiz, sakin resimlerdeki zenginliği fark eden sanatseverler ve koleksiyonerler, CUDA'nın resimlerinin peşine düştüler. Ancak bir resmin tamamlanmasını bir veya iki ayda gerçekleştiren sanatçının çok sayıda eseri bulunmaması da bu eserlerin daha çok değer kazanmasına neden oluyor.⁽⁴⁾

“Merkep”, Duralit üzerine yağlı boya, 25x35, 1943, BİTLİS.

“Kadın”, Duralit üzerine yağlı boya, 25x34, 1943, BİTLİS.

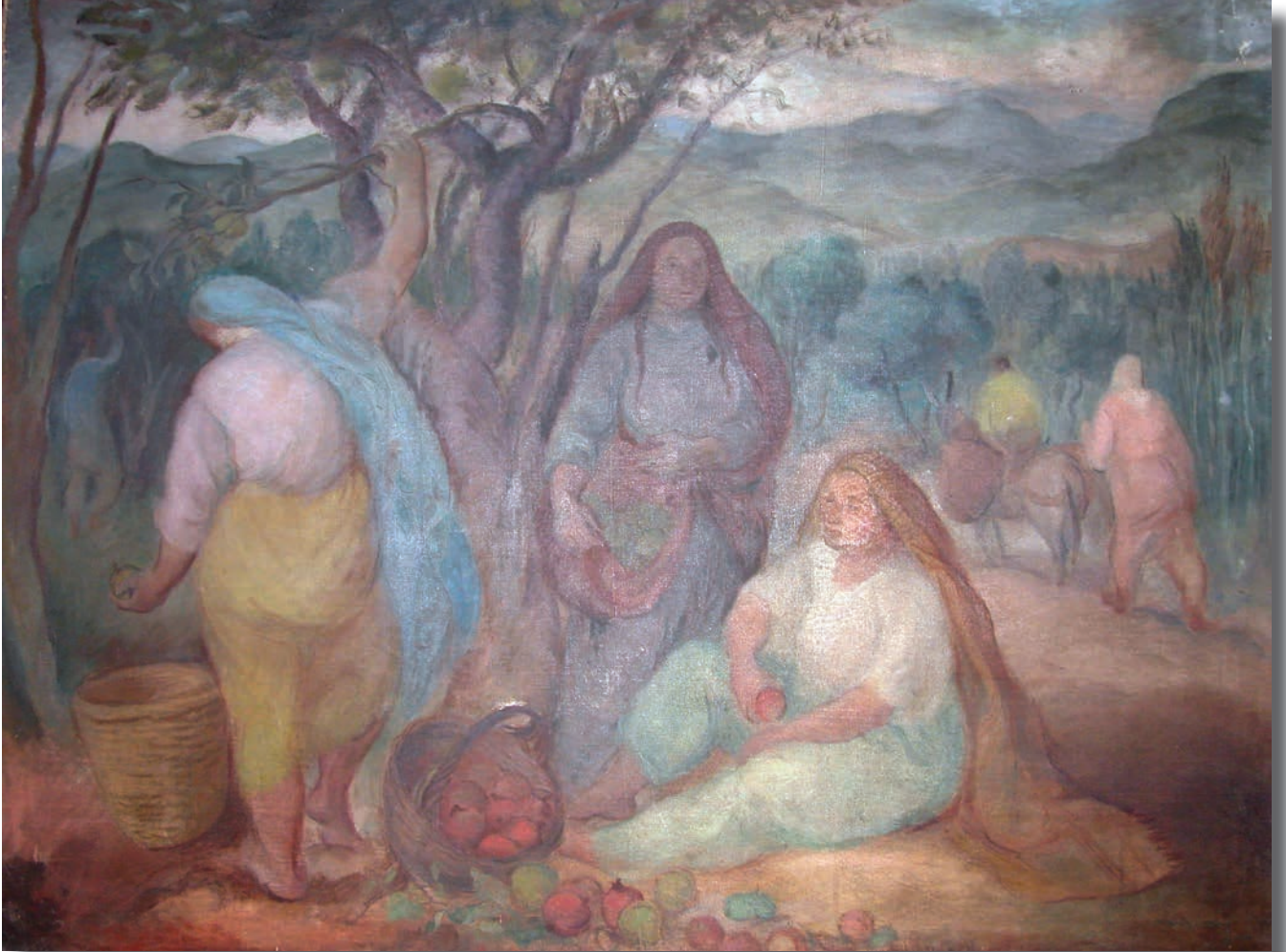
YURT GEZİLERİ

MELAHAT EKİNCİ
1913 İSTANBUL-1995 İSTANBUL

Melahat EKİNCİ 1913 yılında İstanbul'da doğmuştur. İlk ve orta öğrenimini tamamladıktan sonra Güzel Sanatlar Akademisine giren EKİNCİ, 1932'de Akademi'den mezun olmuştur. 1939'da 1'inci Devlet Resim Heykel Sergisine Müstakil Ressamlar Birliği üyesi olarak, 1940'da 2'nci, 1941'de 3'üncü ve 1942'de 4'üncü Devlet Resim Heykel Sergisine bağımsız olarak katılmıştır. 1940'da 27 yaşında 3'üncü Yurt Gezisi'nde Aydın'a, 4'üncü Yurt Gezisi'nde Bilecik'e gitmiştir. 1945'de 7'nci Devlet Resim Heykel Sergisine Güzel Sanatlar Birliği üyesi olarak katılmıştır. Melahat EKİNCİ 1995 yılında İstanbul'da vefat etmiştir. ⁽¹⁾

⁽¹⁾ Yurt Gezileri Resimleri (1938-1943), sayfa 132, Milli Reasürans T.A.Ş. Ekim 1998 İstanbul.

“Meyva Bahçesinde Kadınlar”, Tuval üzerine yağlı boya, 115x150, 1943, BİLECİK.

YURT GEZİLERİ

EŞREF ÜREN
1897 İSTANBUL – 1984 ANKARA

Eşref ÜREN 1897 yılında İstanbul'un Nişantaşı semtinde dünyaya gelmiştir. Babası Sultan II. Abdülhamid'in yakın dostu Fehim Paşa'dır. İlkokulda mahalle mektebine gitmiş, daha sonra Galatasaray Lisesi'ne devam etmiştir. Galatasaray Lisesi'ne devam ederken Eşref ÜREN ve ailesi Bursa'ya göçmek durumunda kalmıştır. Eşref ÜREN ailesinin Bursa'ya taşınmasıyla Galatasaray Lisesi'ni bırakarak Bursa Tarım Okulu'nda öğrenimine başlamıştır. Bursada iken 1'inci Dünya Savaşı'nda, seferberlik yıllarında Yedek Teğmen olarak askere alınmıştır.⁽¹⁾ 1919'da İstanbul'a gelen ÜREN Sanayi-i Nefise Mektebi'ne asli öğrenci olmak için açılan sınava yaşının büyüklüğü nedeni ile giremeyince, 1922'ye kadar konuk öğrenci olarak okula devam etmiştir. Hikmet ONAT ve İbrahim ÇALLI ile çalışmış, 1922'de okuldan ayrılıp Feyhaman DURAN, İbrahim ÇALLI ve Muazzez Bey'in özel atölyelerinde çalışmalarına devam etmiştir. 1925'te tekrar Sanayi-i Nefise'ye başlamış ve 7'nci Galatasaray Sergisi'ne katılarak ilk kez ciddi bir sergide yer almıştır. 1928'de kendi olanakları ile Paris'e giden Eşref ÜREN Andre LHOTE ile çalışmış, 1929'da yurda dönmüştür. Orta öğretim resim öğretmenliği sınavlarını kazanan sanatçı, aynı yıl "Müstakil Ressam ve Heykeltıraşlar Birliği'nin kurucuları arasında yer almıştır. 1930'da Erzurum, 1934'te Sivas Öğretmen Okullarına görev yapmış, 1938'de tekrar Paris'e giderek Andre LHOTE ve Othon FRIESZ ile çalışmaya devam etmiştir. 1939'da yurda dönüş yapan ÜREN Ankara Atatürk Lisesi'ne atanmıştır. Aynı yıl "D Grubu" na katılmış, 1940 yılında 43 yaşındayken, 3'üncü Yurt Gezisi'nde Yozgat'a, 1943'de 6'ncı Yurt Gezisi'nde Ağrı'ya gitmiştir. 1942'de 4'üncü Devlet Resim ve Heykel Sergisi'nde üçüncülük, 1945'de 7'nci Devlet Resim ve Heykel Sergisi'nde ikincilik ödülleri almıştır. Aynı yıl İstanbul Halkevi binasında ilk kişisel sergisini açan ressam, 1948'de "Ahmet ÇANAKÇILI Sanat Armağanı"nı kazanmıştır.

⁽¹⁾ <http://www.edebiyatvesanatakademisi.com/turk-ressamlar/esref-uren-hayati-ve-ressamligi-2103.aspx>, 11.04.2017.

⁽²⁾ Yurt Gezileri Resimleri (1938-1943), sayfa 192, Milli Reasürans T.A.Ş. Ekim 1998 İstanbul.

⁽³⁾ Kıymet GİRAY Ziraat Bankası Koleksiyonu, 1. Cilt, sayfa 228.

1955'te Kurtuluş Ortaokulu'ndan emekli olmuş, 1956-1968 yılları arasında Ankara Maarif Koleji'nde sözleşmeli öğretmen olarak çalışmıştır. 1962'de gittiği Paris'ten 1963'te dönmüştür. 1976'da İstanbul'da Galeri Antiquare ile Ankara'da Vakko Sanat Galerinde retrospektif sergi açan ÜREN, 1979'da Kültür Bakanlığı'ndan "Onur Plaketi", 1980'de Ankara Galeri Artisan'da açtığı sergide Ankaralıları adına Ankara Belediye Başkanından "Onur Belgesi" almıştır. Eşref ÜREN 1984 yılında Ankara'da vefat etmiştir.⁽²⁾

...Bir açık hava açık hava ve doğa ressamı olarak tanınan Eşref ÜREN, yazdığı yazılarla da görüşlerini sanat camiasıyla paylaşmaya çalışmıştır. 1960'lı yılların sonundan itibaren resimlerinde " lirik soyutlamalar" yönelmesine rağmen, yaşamı boyunca "doğa sanatçısı" ve bir doğa ressamı olarak tanınmış bir sanatçıdır. Duygulu, şiirsel peyzaj resminin ustaları arasında görülen ressam, esnek, yumuşak ve uyumlu çizgi ve renk uygulayıcısıdır.⁽²⁾

"Büğday Yıkayan Kadınlar", Tuval üzerine yağlı boya, 98x142, 1944, AĞRI.

YURT GEZİLERİ

SELİM TURAN
1915 İSTANBUL-1994 PARİS

Selim TURAN 1915 yılında İstanbul'da doğmuştur. İlkokul'da, Ali Avni ÇELEBİ ve Malik AKSEL'in öğrencisi olan Selim TURAN, Galatasaray Lisesi'nde Cihat BURAK ve Avni ARBAŞ'la tanışmıştır.⁽¹⁾

1935'te Güzel Sanatlar Akademisi'ne girerek Feyhaman DURAN, Nazmi ZİYA, Zeki KOCAMEMİ, Leopold LEVY ile çalışmıştır. 1938'de Akademi'den mezun olan sanatçı, Avrupa sınavını kazanarak gittiği Avrupada incelemeler yapmış, yurda döndükten sonra Akademi'nin yüksek kısmına devam etmiş aynı zamanda Üsküdar Ortaokulu'nda resim öğretmen yardımcılığı yapmıştır. 1940'ta kurulan Yeniler Grubu içinde yer alarak Liman Sergisi'ne katılmıştır. 1941'de, Akademi'de öğrenciyken, 26 yaşında 4'üncü Yurt Gezisi'nde Muğla'ya gitmiştir. 1947'de Fransız hükümetinin bursuyla gittiği Paris'e yerleşerek resim çalışmalarının yanı sıra Rauçon Akademisi'nde, Foutainebleau Sanat Okulu'nda ve Goetz Akademisi'nde öğretmenlik yapmıştır.⁽²⁾ 1950'li yıllarda büyük ivme kazanan soyut-lekeci eğilimin önde gelen temsilcilerinden biri olarak tanınmıştır. İlk mobil heykellerini 1976 yılında gerçekleştiren TURAN, Paris'e gitmeden önce izlenimci ve kübik peyzaj ile toplumsal içerikli çalışmalar yaparken, sonraları soyut çalışmalar yönelmiştir. Karışık teknikle gerçekleştirdiği mobil heykellerinden biri büyütülerek 1993 yılında Kurtuluş Parkı'na (Ankara) yerleştirilmiştir. Fransa'nın birçok kentinde fresk, seramik, mozaik ve heykelleri bulunan sanatçı, 1991 yılında Sorbonne Üniversitesi'nde profesör olarak doktora jürilerinde yer almıştır.⁽¹⁾ Selim TURAN 1994'te Paris'te vefat etmiştir.

Çizgi ve leke uyumu, denge, ilişki, kompozisyon karakteri, Selim TURAN'ın soyut çalışmalarını belirleyen başlıca niteliklerdir. Doğu sanatları, kaligrafi ve Anadolu folklorları etkisinde lirik soyut ve figüratif soyut yapıtlar gerçekleştirdi. Çağdaş Türk Resmî'nde soyutçu yöndeki çalışmalarıyla öncüler arasında yer alır.⁽³⁾

⁽¹⁾ http://www.terakkisanat.com/web/koleksiyon/selimturan/selimturan_koleksiyon.html, 17.04.2017.

⁽²⁾ Yurt Gezileri Resimleri (1938-1943), sayfa 188, Milli Reasürans T.A.Ş. Ekim 1998 İstanbul.

⁽³⁾ <http://www.beyazart.com/sanatci/Selim-Turan>, 17.04.2017.

⁽⁴⁾ "Yeniler Grubu Ressamlarının Resimlerdeki İnsan Doğa İlişkisi" Merih BENDER, Denizli Pamukkale Üniversitesi Yüksek Lisans Tezi, Sayfa 62 , 1998.

⁽⁵⁾ <http://www.edebiyatvesanatakademisi.com/turk-ressamlar/ressam-selim-turan-in-hayati-ve-resim-sanati-2146.aspx>, 17.04.2017.

....O kimilerine göre, “neredeyse unutulmuş yarı yitik bir kuşaktan dünyalara fırlayan bir adam, kimilerine göre, “Türk resim ve heykel sanatının Paris Elçisi”, kimilerine göre ise, “Çağdaş bir dervıştır.”⁽⁴⁾

....TURAN’ın soyut resimlerinde; hareket ve ritmi ifade eden çizgi ve lekelerin resim yüzeyinin çeşitli bölümlerinde yığılmasıyla oluşturduğu kompozisyonlar dikkat çekmektedir. Bu anlayış, kontrollü bir kontrolsüzlüğü ifade etmektedir. Sanatçı kendine özgü resimleriyle, savaş sonrasında Paris ekolünün temsilcileri arasında yer aldığı gibi Türk resmindeki soyut anlayışın en önemli isimlerinden birisi olmuştur.”⁽⁵⁾

“Bodrum’un Umumi Manzarası”, Tuval üzerine yağlı boya, 26x48, 1944, MUĞLA.

*HARİTA GENEL KOMUTANLIĞI
HARİTACILIK MÜZESİ
RESİM KOLEKSİYONU*

DİĞER RESSAMLAR

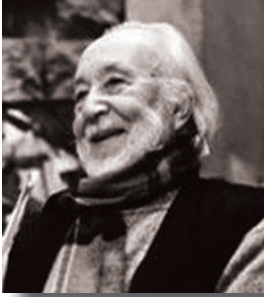
DİĞER RESSAMLAR

Harita Genel Komutanlığı Haritacılık Müzesi Resim Koleksiyonu'nda, Haritacı Ressamlar, Asker Ressamlar ve Yurt Gezileri ressamlarının yaptıkları eserlerin yanında, ülkemizin yetiştirdiği birçok ressamın da eserleri yer almaktadır.

FERRUH BAŞAĞA
İLHAN DUYAL
ABDULLAH ÇİZGEN
REŞAT ATALIK
ŞEMSETTİN AREL
CEVAT ERKUL
HASAN KAPTAN
NURETTİN ERGÜVEN
KEMAL ÇELİK
HAİLE NURHAN ÇAKIN
ALİ KARŞAN
HULUSİ MERCAN
Z. NADİROĞLU
NECATİ İŞİMER
NÜZHET TÜZÜN ALPER

DİĞER RESSAMLAR

FERRUH BAŞAĞA
1914 İSTANBUL - 2010-İSTANBUL

1914 yılında İstanbul'un Karagömrük semtinde doğan BAŞAĞA, 1872'de Bosna-Hersek'ten İstanbul'a göç etmiş bir aileye mensuptur. Babası hukuk öğrenimi görmüş Aziz Bey, annesi 1'inci Meclis-i Mebusan'da Bosna mebusu olan Fehim Bey'in kızı Emine Hanım'dır.

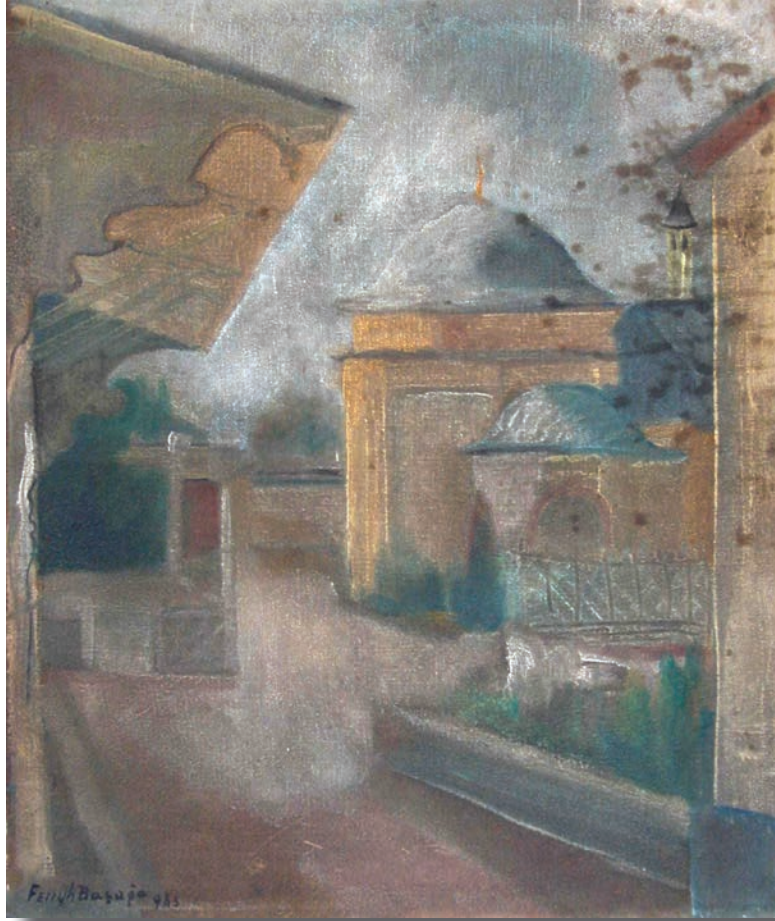
Savaşa katılan babası Aziz Bey Trablusşam'da İngilizler'e esir düşmüş ve yıllarca kendisinden haber alınamamış olduğu için annesi tarafından büyütülmüştür. Eğitimine Ayastefanos İlkokulu'nda başlamış, daha sonra Kumkapı'da Fransız Frerler Kolejine devam etmiştir. Ailesinin 1922'de Saraybosna'ya taşınması üzerine eğitimine Sarajevo Teknik Okulu'nun Elektromekanik bölümünde devam ederek, bu okuldan 1934 yılında mezun olmuştur. Babasının hâlâ hayatta olduğunu ve İstanbul'a döndüğünü haber alınca 1935'te İstanbul'a dönmüş, babasına kavuştuktan sonra İstanbul'da yaşamaya karar vererek, Nuri DEMİRAĞ'ın Beşiktaş'taki uçak fabrikasında çalışmaya başlamıştır. Bir yıl kadar sonra bu işten ayrılarak İstanbul Güzel Sanatlar Akademisi'nde resim bölümüne kaydolan BAŞAĞA; Zeki KOCAMEMİ, Nazmi Ziya GÜRAN ve Leopold LEVY'nin öğrencisi olarak öğrenim gördüğü bu okuldan 1940 yılında birincilikle mezun olup Avrupa bursuna hak kazanmıştır. 2'nci Dünya Savaşı nedeniyle resim öğrenimine Avrupada devam edemeyerek 34 ay kesintisiz askerlik yapmıştır. Askerden dönünce Akademi'nin Yüksek Resim Bölümü'ne kaydolmuştur.⁽¹⁾ Sanatçı 1945 yılında Yurt Gezileri kapsamında Konya'ya gitmiştir.⁽²⁾

⁽¹⁾ http://www.turkishpaintings.com/index.php?p=37&l=1&modPainters_artistDetailID=62, 23.03.2017.

⁽²⁾ <http://www.istanbulsanatevi.com/sanaticilar/soyadi-b/basaga-ferruh/ferruh-basaga-biyografi-1914-2010/>, 23.03.2017.

⁽³⁾ <http://www.lebriz.com/pages/lsd.aspx?lang=TR§ionID=2&articleID=859>, 23.03.2017.

İlk sergisini 1945'te İstanbul'da açmış, 1946'da da Paris'te Musée d'Art Moderne'de grup sergisine katılmıştır.⁽³⁾ 1947'de Akademiden mezun olmuş ve sonrasında İngiltere, Fransa ve Hindistan'da sanat fuarları ile karma sergilere katılmıştır. 1948 yılından itibaren tümüyle soyut anlatımlara yönelen sanatçının 1949 yılında, figürlerin soyutlanarak birer leke şeklinde belirlediği "Aşk" adlı yapıtı 10'uncu Devlet Resim ve Heykel Sergisi'nde birincilik ödülü almıştır. Bununla ilk defa soyut resim Türk sanat tarihinde kabul görmüştür. 1952-1954 yılları arasında Başbakanlık Basın Yayın Genel Müdürlüğü'nde memurluk, Taksim'de Yeni Kolej'de resim ve sanat tarihi öğretmenliği yapmıştır.⁽¹⁾ 1956'da Büyük Millet Meclisi'nin Yurt Gezileri'ne katılmış⁽²⁾, 1971-1981 yılları arası İstanbul Güzel Sanatlar Akademisinde Vitray ve Mozaik atölyelerinde hocalık yapmıştır. Ferruh BAŞAĞA 24 Aralık 2010'da İstanbul'da vefat etmiştir.⁽¹⁾

"Mescit", Tuval üzerine yağlı boya, 30x40, 1945.

DİĞER RESSAMLAR

İlhan DUYAL
1908 İSTANBUL - ? İSTANBUL

1908 yılında İstanbul'da doğan İlhan DUYAL Avrupa'da eğitim görmüş, altı yabancı dil bilen bir sanatçıdır. 1937 yılında Nazilli Basma Fabrikası'na giren DUYAL, fabrikanın gravür bölümünde pantograf olarak çalışmıştır. Sanatla özellikle tiyatro ile ilgilenen DUYAL, fabrikanın tiyatro ekibinin kuruculuğu ve yöneticiliğini yapmıştır. Kendisi fabrikada desen çizmekle beraber aynı zamanda yönetmenlik, tiyatro dekoru, kıyafeti ve makyajlarının yapılması ile de ilgilenmiştir. Muammer KARACA, Yıldırım GENCER gibi Türk tiyatrosunun önde gelen oyuncu ve yöneticileriyle dostlukları olan DUYAL, fabrikada işçi olan Güzin ÖZİPEK, Yıldırım ÖNAL gibi isimleri keşfederek Türk tiyatro ve sinemasına kazandırmıştır.⁽¹⁾

⁽¹⁾ Nazilli Basma Fabrikası eski çalışanı İlhan Öden ile sosyal medya vasıtası ile yapılan görüşmeden alınmıştır. 21 Mart 2017.

“Nazillide Eski Ev”, Duralit üzerine yağı boya, 24x33, 1945.

DİĞER RESSAMLAR

ABDULLAH ÇİZGEN
İSTANBUL 1907 - İSTANBUL 1987

Abdullah ÇİZGEN 1911'de İstanbul'da doğmuştur. Konya Türkmenlerinden olan sanatçının resme olan ilgisi ilkokul sıralarında başlamıştır. Hattat ve ebru ustası Necmeddin OKYAY'ın özendirmesiyle girdiği Sanayi-i Nefise Mektebinde, İbrahim ÇALLI atölyesinde çalışmıştır. 1932 yılında Feyhaman DURAN atölyesinden mezun olan sanatçı, daha sonra Topkapı Sarayı Müzesi'ne saray ressamı olarak atanmıştır.⁽¹⁾ Müzenin resim ve Türk işlemleri bölümlerinin kurulması yolunda çaba göstermiş, o yıllarda İstanbul'a iltica etmiş olan PEROF'tan resim onarım tekniğini öğrenerek Topkapı Sarayı koleksiyonunda bulunan pek çok eski tabloyu onarmıştır. Yeni Meclis Binası'nın dekorasyonu için Anadolu'ya gönderilen ressamlar arasında Konya'ya gönderilmiş, bu yöreden yaptığı resimlerle, Konya'da bir sergi düzenlemiştir. Arkeoloji çalışmalarına da katılan ÇİZGEN Keban Kurtarma kazılarında görev almıştır. Topkapı Sarayı'nda başladığı görevini, Arkeoloji Müzesinde sürdürmüştür.⁽²⁾ Topkapı Sarayı'nda çalıştığı dönemde sarayın tarihi atmosferinin de etkisiyle minyatür sanatına ilgi duyan ressam, bu sanatın bugünün resminde nasıl kullanılabileceği konusunda arayışlara girmiş; ayrıca tarihi portre galerisindeki sultan resimlerinden esinlenerek çeşitli sultan portreleri gerçekleştirmiştir. Portre, interior ve figürlü kompozisyonların yanı sıra çok sayıda peyzaj ve natürmort da yapan ÇİZGEN, Devlet Resim Heykel Sergileri ile Müstakil Ressamlar ve Heykeltıraşlar Birliği'nin sergilerine resim vermiş, yurtdışında Moskova ve Viyanada sergilere katılmıştır.⁽³⁾ Kübizm başta olmak üzere modern akımlarla ilgilenen ancak realizmde karar kılan ve aynı zamanda birçok sanat topluluğunda da görev alan sanatçı 1987 yılında İstanbul'da vefat etmiştir.⁽¹⁾

⁽¹⁾ <http://www.istanbulsanatevi.com/sanaticilar/soyadi-c2/cizgen-abdullah/abdullah-cizgen-biyografi-1911-1987/> 21.02.2017.

⁽²⁾ http://www.turkishpaintings.com/index.php?p=37&dl=1&modPainters_artistDetailID=695, 21.02.2017.

⁽³⁾ <http://dosyalar.ankaraantikacilik.com/karma2.pdf>, 21.02.2017.

“Serenli Kuyu”, Tuval üzerine yağlı boya, 115x147, 1946.

DİĞER RESSAMLAR

REŞAT ATALIK
1935 İSTANBUL -

Sanatçı, 1935 yılında İstanbul'un Gedikpaşa semtinde doğmuştur. ATALIK, ressamlık mesleğinin yanı sıra Leonardo da Vinci'den bu yana "Bütünler Teorisi"ni geliştirerek devam ettirmiş; mantıkçı, filozofik ve matematikçi yaklaşımlarla da bir bilim insanı olarak da kendisinden söz ettirmiştir. Reşat ATALIK, Leonardo da Vinci gibi çok donanımlı bir sanatçıdır. Da Vinci'de görülen bilim adamlığı ATALIK'ta da karşımıza çıkmaktadır.

Akademi'de Halil Dikmen, Cemal Tollu gibi Türk Resim Sanatını geliştirmiş ve yön vermiş hocalardan dersler almış ve bu hocaların takdirleriyle diploma sınavını kazanıp İstanbul Güzel Sanatlar Akademisi'nden birincilikle mezun olmuştur.

1961 yılında 2'nci Paris Bienali'nde 13 ülkeyi kapsayan "Ortadoğu Resim Sanatı Ödülü" ile UNESCO Gençlik Teşkilatı'nın verdiği ödülü almak üzere Paris'e davet edilmiştir. Bu yıllarda Milli Eğitim Bakanlığı'nın Akademi birincileri arasında açtığı Geleneksel Paris Konkuru'nu birincilikle kazanarak Paris'e yerleşmiştir. Yurda dönüşünde İstanbul Devlet Güzel Sanatlar Akademisi'ne tayin olmuş ve 1973'te hocalık yapmaya başlamıştır. 2006 yılında Paris'te "Peintresde la Verite at le Groupe de la Divine Proportion" adlı grubun kurucusu olmuştur.

ATALIK, fizik veya metafiziği, doğanın Hak'la doğruluğu, iyilik ve güzellik kavramlarıyla resim sanatının değerlerine bağlamıştır. Reşat ATALIK, ölümsüz hakikatin içerisinde doğadan mantıkla birleşen "Estetik" değerleri bilinçli olarak kompoze etmektedir.⁽¹⁾

⁽¹⁾<http://www.derinliklerart.com/2013/04/resat-atalik-divine-proportion/>, 27.04.2017.

“Balerin”, Tuval üzerine yağlı boya, 48x58, 1959.

DİĞER RESSAMLAR

ŞEMSETTİN AREL
1906 İSTANBUL - 1985 İSTANBUL

1906 yılında İstanbul'da doğmuştur. İlk eğitimini 1911-1914 yılları arasında Paris'te babası Mehmet Ruhi AREL' den alan Şemsi AREL, ilk resim çalışmalarını Ankara Halkevi'nde sergilemiştir. 1924'te İstanbul Güzel Sanatlar Akademisi'ne girerek, İbrahim ÇALLI'nın öğrencisi olan sanatçı iki yıl sonra Devlet Orta Öğretim Resim Öğretmenliği sınavını kazanmıştır. 1930'da Akademi'yi ikincilikle bitirmiş, Alishar'daki arkeoloji kazısında beş ay süreyle çalışmıştır. 1935'te ressam Maide AREL'le evlenerek Erzincan Askeri Lisesi'nde resim öğretmenliğine atanmış, aynı görevle bir süre Konya'da da bulunmuş ve 1944'te Konya'da bir kişisel sergi düzenlemiştir. Ankara Harp Okulu'nda resim dersi verdikten sonra Paris'e giderek Andre LHOTE'un yanında ve Fernand LEGER ile Jean METZINGER atölyelerinde çalışmıştır. 1951'de İstanbul'da bir kişisel sergi açan sanatçı, 1957'de Edinburgh Festivali nedeniyle düzenlenen uluslararası sergiye katılmıştır. 1955-1959 yılları arasında Cemal TOLLU ve Cevat DERELİ'yle birlikte İstanbul'da Askerî Müze'deki eski tabloların onarımı işinde de çalışan AREL, T.B.M.M. için yurt tabloları yapmak üzere Hatay'a gönderilmiştir. 1959'da eşi Maide AREL'le Paris'te Foyerdes Artistes'de ortak bir sergi düzenlemiş, 1962'de Venedik'te düzenlenen iki yılda bir sergisine, Viyana' daki Çağdaş Türk Sanatı Sergisi'ne, 1964'te Lugano ve Tahran bölgesel sergilerine katılmıştır. 1985 yılında İstanbul'da vefat etmiştir.⁽¹⁾

⁽¹⁾ <http://dosyalar.ankaraantikacilik.com/karma2.pdf>, 27.04.2017.

⁽²⁾ <http://www.kimdirhayatieserleri.com/semsi-arel-kimdir-hayati-eserleri-hakkinda-bilgi.html>, 27.04.2017.

.....Şemsi AREL çağdaşlarının tersine, öğrencisi olduğu İbrahim ÇALLI'nın doğrultusuna bağlı izlenimci bir yola girmemiş, daha çok Paris'te etkilendiği Andre LHOTE, Fernand LEGER ve Jean METZİNGER gibi sanatçıların yarı soyut, yarı kübist yaklaşımından esinlenmiştir.⁽¹⁾

... AREL, sanat yaşamının başında bir süre impresionist bir anlayışla çalışmıştır. Daha sonra özellikle Andre LHOTE'un etkisi altında Kübizm'e yönelmiş, geometrik düzenlemeler üstünde durmuştur. Ancak zamanla daha soyut bir üslubu benimsemiş, geleneksel Türk el sanatlarından, özellikle hat sanatından yola çıkarak çizgi stilizasyonuna dayanan eski yazı yorumlamaları yapmıştır.⁽²⁾

“Trikopis'in Esir Alındığı Tepe”, Tuval üzerine yağlı boya, 50x73, 1962.

DİĞER RESSAMLAR

CEVAT ERKUL
1897 SELANİK - 1981 İSTANBUL

Cevat ERKUL 1897 yılında Selanik'te doğmuştur.⁽¹⁾ Selanik'te başladığı ilk ve orta öğrenimini İstanbul'da tamamlayan ERKUL, hukuk alanında yüksek öğrenim yaparken, konuk öğrenci olarak Sanayi-i Nefise Mektebi Alisi'ne devam etmiş, burada Hikmet ONAT Atölyesi'ndeki derslere katılmıştır.⁽²⁾

1946'da üye olduğu Güzel Sanatlar birliğinin karma sergisine katılan ERKUL, bu birliğin sanat anlayışı yönünde yapıtlar vermiştir. Zamanının daha büyük bir bölümünü sanata ayırabilmek için, Yargıtay üyeliğine kadar yükseldiği mesleğinden ayrılmıştır. 1981 yılında 84 yaşında İstanbul'da vefat etmiştir.⁽¹⁾

...Boğaziçi görünümüleriyle tanınan Cevat ERKUL, Hikmet ONAT'ın üslup yaklaşımına duyduğu yakınlığı kendine özgü renk ve ışık değerleriyle besleyen ve geliştiren bir sanatçıdır. Tıpkı kendi gibi hukuk kökenli olan Hasan Vecih BEREKETOĞLU'nda da tanık olduğumuz üzere, kent ve deniz tutkusunu unutulmaz kompozisyonlarla resme yansıtmıştır. Özellikle gün batımına yakın saatlerde, nesne ve figürleri kuşatan ışığı çok iyi analiz eden ERKUL'un peyzaj yaklaşımı, Boğaziçi görünümünde sıkça rastladığımız coşkulu ve renkli genel ifadenin biraz dışında kalır. Daha gerçekçi duyulara kucak açan bu tavır, oldukça duygusal bir karakterde kendini sunar. Öne çıkan ışık ve renk kaynaklı atmosfer, ilginç biçimde doğulu bir tasavvurun da somutlaştığı tinsel bir uzama dönüşür.⁽³⁾

...İzlenimci ekoldendir. İstanbul görünümelerini ışık etkileri içinde yansıttığı resimlerinde ÇALLIkuşağının yaygınlaştırdığı anlayışla resimlerini yapmıştır. Modernizmden uzak durmuş, kendi tarzına sadık kalmıştır. İstanbul'un değişik semtlerini, farklı mevsimler ve saatlerde bol bol resmetmiştir.⁽⁴⁾

⁽¹⁾ <http://www.uludagsozluk.com/k/cevat-erkul/>, 21.03.2017.

⁽²⁾ <http://sanalmuze.tcmb.gov.tr/sanalmuze/tr/sanat-koleksiyonu/s/153/CEVAT+ERKUL>, 21.03.2017.

⁽³⁾ http://turkishpaintings.com/index.php?p=37&l=1&modPainters_artistDetailID=546, 21.03.2017.

⁽⁴⁾ <http://www.leblebitozu.com/15-unlu-turk-ressamin-kar-manzarali-resimleri/>, 21.03.2017.

“Boğaziçinde Kayıklar”, Tuval üzerine yağlı boya, 108x78, 1969.

DİĞER RESSAMLAR

HASAN KAPTAN
1942 ANKARA -

1942 yılında Ankara'da doğan Hasan KAPTAN, Ressam Arif Bedii KAPTAN'ın oğludur. Resim yapmaya 3 yaşında başlayan santaçı, 1950 yılında ilk sergisini Ankara Dil Tarih ve Coğrafya Fakültesi'nde açmıştır. 15 yaşında Olağanüstü Kabiliyetli Çocuklar Kanunu kapsamında Paris'e gönderilmiştir.⁽¹⁾

Önce figüratif, 1962'den sonra da güncel ve soyut resimler yapmış, 1964 yılında Paris'e yerleşmiştir. 1968'de askerlik için yurda dönen Hasan KAPTAN⁽²⁾ 1970 yılında tekrar Paris'e gitmiştir.

⁽¹⁾ <http://www.filozof.net/Turkce/edebiyat/edebi-sahsiyetler-kisilikler-biyografileri/41587-hasan-kaptan-ressam-kimdir-hayat-hakk-nda-bilgi.html>, 28.04.2017.

⁽²⁾ www.izafet.net/threads/hasan-kaptan-hasan-kaptan-kimdir-hasan-kaptan-hakkinda.691499/yright ©izafet.net, 14.04.2017.

“Çeşmeli ve Camili Sokak”, Tuval üzerine yağlı boya, 80x160, 1970.

“Köy”, Tuval üzerine yağlı boya, 45x90, 1970.

DİĞER RESSAMLAR

NURETTİN ERGÜVEN
1905 İSKEÇE - 1979 İZMİR

Nurettin ERGÜVEN 1905 yılında İskeçe’de doğmuştur. Sanayi-i Nefise Mektebi’ni bitiren sanatçı, okulun ardından Almanya’ya giderek Dresden Güzel Sanatlar Akademisi’nde öğrenim görmüştür.⁽¹⁾ 1937’de Bayındırlık Bakanlığının Ankara Garı için açtığı duvar resmi yarışmasında birincilik ödülünü alan ERGÜVEN, 1938’de resim öğretmenliğinden kendi isteğiyle ayrılmıştır. 1939-1940 yıllarında, Plastik Sanatlar adlı bir atölye kurmuş, 1940 yılında Yurt Gezileri programı kapsamında, Isparta’ya gönderilmiştir. Devlet Resim ve Heykel Sergileri başta olmak üzere, yurt içinde ve dışında karma sergilere katılan Nurettin ERGÜVEN 1979 yılında İzmir’de vefat etmiştir.⁽²⁾

....Nurettin ERGÜVEN, deneye dayalı görünen kompozisyon çeşitlemelerinde soyutlamacı ilgilerle pekişen bir figürasyonu geliştirir. Çalışmalarının büyük bir çoğunluğunu doğadan yaptığı etütler oluşturur. Mistik çağrışımlarla donatılmış bu yöre görünümüleri, Türk resminin en ilginç peyzaj yorumları arasındadır.⁽¹⁾

....Çalışmalarının büyük bir çoğunluğunu doğadan yaptığı etütler oluşturur. Mistik çağrışımlarla donatılmış bu yöre görünümüleri, Türk resminin en ilginç peyzaj yorumları arasındadır. ERGÜVEN’in renkçi ve salt biçimci bir iradenin buyruğunda gerçekleşen ve Cezanne’i anımsatan cesur kompozisyon arayışları; esas itibarı ile dinamik bir fırça işçiliğiyle kurulan resim yüzeyinde, derinlikle alakalı tespitler şeklinde netleşir ve peyzajla bütünleşen bir resim düşüncesi, özgün bir biçimleme tavrı olarak kendini ifade eder. Özellikle ağaç imgelerini taşıyıcı unsur haline getiren bu çalışmalarda ön, orta ve arka plan ayrımlarının kesin hatlarla net karşılıklar bulduğu görülür. Yapı sorununa verdiği önem, nesne ve figüre yönelik hacimsel ilgiler, tüm düzen endişesine karşın doğaçlamayı çağrıştıran hızlı bir resimsel eylem ERGÜVEN’in sanat tavrının gerçek ipuçlarını içerir.⁽³⁾

⁽¹⁾ <http://galerisoyut.com.tr/artist/nurettin-erguven/>, 09.05.2017.

⁽²⁾ http://www.turkishpaintings.com/index.php?p=37&l=1&modPainters_artistDetailID=622, 09.05.2017.

⁽³⁾ <http://www.beyazart.com/img/catalogs/2.OzelKoleksiyonMuzayedeKatalog.pdf>, 09.05.2017.

⁽⁴⁾ Yurt Gezileri ve Yurt Resimleri Milli Reasurans T.A.Ş., Sayfa 141, 1998.

....Sanatçının, Cumhuriyet rejiminin Osmanlı'dan farklılığı ve ayrıcalığı üzerine yoğunlaşan çok figürlü düzenlemelerinde dikkat çeken özellik, canlı renk kullanımı ve kompozisyon kurgusundaki yetkin düzenleme becerisidir.

....Bir dönem için kendisini yeteri kadar ifade edemediğini düşündüğü soyut deneme girişimlerinde de bulunan Nurettin ERGÜVEN, figürlü kompozisyonlarda keskin ve formu ele veren bir fırça sürümünü, peyzaj niteliğindeki çalışmalarında da yumuşak, dingin bir atmosfer yorumuna tercih etmiştir.⁽⁴⁾

“Hasat”, Kontrplak üzerine yağlı boya, 33x46, 1971.

DİĞER RESSAMLAR

KEMAL ÇELİK
ŞAVŞAT 1942 -

Kemal ÇELİK, Şavşat'ın Akdamla Köyü'nde doğmuştur. İlkokulu köyünde, ortaokulu Şavşat'ta, liseyi Artvin'de okumuştur. Resim yeteneği ilkokulda gelişmeye başlayan ressam ortaokuldaki öğretmenlerinden büyük destek görmüş, lise yıllarında resim öğretmeni Sırrı DİVRİL'den ciddi eğitim almaya başlayarak çalışmalarını ara vermeden sürdürmüştür. 1959'da Ankara Üniversitesi Dil Tarih Coğrafya Fakültesi Fransız Filolojisi bölümüne giren ÇELİK, 1961'de Ankara Amerikan Gençlik Merkezinde haftada iki gün resim çalışmaya başlamış, 1962'de bu merkezde Amerikalı ressamlar arasında düzenlenen bir yetenek yarışmasında karakalem dalında birinci olmuştur. Ödülünü o sıralarda Vietnam'a giderken Ankara'da iki gün kalan ünlü komedyen Bop HOPE'un elinden almıştır. 1964'te üniversiteyi üçüncü sınıftan terk ederek askere gitmiş, askerlik dönüşü 1967'de arkadaşlarıyla birlikte ilk karma sergilerini Ankara Mediko-Sosyal Merkezinde açmıştır. 1973'te Üniversitelerarası Resim ve Heykel Sanatçıları Derneğini kurulumunda görev almıştır. 1967-1983 yılları arasında Ankara ABD Askerî Üssünde muhasebeci olarak çalışan Kemal ÇELİK, 1978'de Ankara Üniversitesi Dil Tarih Coğrafya Fakültesi Klasik Arkeoloji bölümüne girmiş ve 1983'te mezun olmuştur. Yetişme çağlarında Eşref ÜREN, Cemal BİNGÖL, Şefik BURSALI, Saim KANRA gibi resamlardan büyük destek görmüş ve bu desteği genç nesillere aktarabilmek için uzun yıllar atölyesini canlı tutmuştur. Resimlerinde ülkemizin tarihi ve doğal manzaralarını işleyen ÇELİK, 1990'da Ankara Kalesinde kurduğu atölyesinde üstün yetenekli öğrenciler seçerek Güzel Sanatlar sınavlarına hazırlamakta ve mezuniyetlerine kadar atölyesini paylaşmaktadır. Ressam Kemal ÇELİK'in yurtiçi ve yurtdışında 6.000'den fazla eseri bulunmaktadır. ⁽¹⁾

⁽¹⁾ https://ilkkivircimankara.tr.gg/K.ue.lt.ue.r_Sanat-etkinlikleri.htm, 30.05.2017.

“Kuleli Askeri Lisesi”, Kâğıt üzerine suluboya, 19x29, 1984.

“Ayaş Karakaya’dan”, Kâğıt üzerine suluboya, 69x48, 1984.

“Samsun’a Çıkış”, Kâğıt üzerine karakalem, 68x48, 2013.

DİĞER RESSAMLAR

HAİLE NURHAN ÇAKIN
? - 2015 İSTANBUL

Haile Nurhan ÇAKIN ile ilgili doğum yer ve tarihi ile ilgili bir bilgiye ulaşılamamıştır. 1988-1989 yılı İstanbul Marmara Üniversitesi Resim Bölümünde eğitim görmüştür. İstanbul, Maltepe’de iki yıl Vural YILDIRIM hocanın rehberliğinde atölye çalışmaları yapan sanatçı, Ankara Gazi Üniversitesi Resim Bölümünde Osman ALTINTAŞ’ın, Mehmet BAŞBUĞ’un ve Ali DÜZGÜN’ün atölyelerinde çalışmalarına katılarak resme olan ilgisini sürdürmüştür. İstanbul, Ankara ve Alanya’da bulunan atölyelerinde çalışmalarına devam etmiştir. Resimlerinin konusunu tabiatın içerisindeki güzelliklerden alan sanatçı, gördüğü ve hissettiği her nesneyi kendi iç dünyasında sentezleyip, duygulu, parlak ışıklı görüntüler sunmuştur. Kendine göre üslubu ve renk anlayışı ile dikkat çekmiştir. Resimlerinde boyanın tadını hissettirir. Türkiye Güzel Sanat Eser Sahipleri Meslek Birliği (GESAM) üyesi olan ve birçok kişisel sergi açarak, karma sergilere de katılan Haile Nurhan ÇAKIN 2015 yılında İstanbul’da vefat etmiştir.⁽¹⁾

⁽¹⁾ Nurhan ÇAKIN Resim Sergisi Kataloğu 1994 ANKARA.

“Kasımpatılar”, Tuval üzerine yağlı boya, 40x50, 1994.

DİĞER RESSAMLAR

ALİ KARSAN

1903 İSTANBUL – 1998 İSTANBUL

1903 yılında İstanbul'da doğan Ali KARSAN, Ahmed Münib Bey'in oğludur. Babası genç yaşta öldüğünden dedesi Karahasanoğullarından Hüseyin Hüsnü Paşa ve amcası Hariciyeci Mustafa Şükrü Bey tarafından büyütülmüştür. Soyadı kanunu çıkınca bu adı küçültüp Karsan soyadını almıştır.⁽¹⁾

İlk ve ortaokulu Nişantaşı Sultanisi'nde okuyan KARSAN, 1921'de Sanayi-i Nefise Mektebi'ne girmiştir. Hikmet ONAT ve İbrahim ÇALLI ile çalışmış. 1923'te kendi olanakları ile Almanya'ya gitmiştir. Münih'te HEINNEMANN'ın atölyesinde çalışan Ali KARSAN aynı yıl Paris'e geçmiş, Paris Güzel Sanatlar Yüksek Okulu'nda Ernest LAURENS ile resim, Paul BAUDOUIN ile fresk çalışmıştır. 1925'te eserleri Paris'te Salon des Artistes Français'de sergilenmiştir. 1927'de İstanbul Güzel Sanatlar Birliği'ne kaydolun Ali KARSAN, 1928'de yurda dönmüştür.⁽²⁾ Türkiye'ye varışından sonra kısa bir süre için Paris'e gidip kendi gibi ressam olan Yöne BERNARD ile evlenmiştir.⁽¹⁾ Askerliğini yaptıktan sonra 1932'de Kırşehir Ortaokulu'na resim öğretmenini olarak atanmış, 1934'te İzmir Kız Sanat Enstitüsü'ne ve Ticaret Okulu'na geçmiştir. Aynı yıl öğretmenlikten istifa ederek Paris'e tekrar gitmiştir. Academia Julian'da Paugeon ve P.A. LAURENCE ile iki yıl çalışmıştır. 1937'de Selçuk Kız Enstitüsü'nde görev alan KARSAN, 1938'de istifa ederek sanat çalışmalarını İstanbul'da serbest olarak sürdürmüştür. Ali KARSAN 1998 yılında İstanbul'da vefat etmiştir.⁽²⁾

...Akademik gerçekçi resmin temelleri üzerinde ürettiği natürmortları Ali KARSAN'ın sanatının yansımalarını aktarır. Düzeltilmiş ve geometrikleştirilerek arındırılmış biçimsel formlarıyla meyveler ve nesneler görsel değerlerini tamamlayan renk değerleriyle bu natürmortları çekici kılar.⁽³⁾

⁽¹⁾ <http://www.oktayaras.com/ali-karsan-ivon-karsan-karsanlarin-dunyasi/tr/37471>, 21.02.2017.

⁽²⁾ Yurt Gezileri ve Yurt Resimleri (1938-1943), sayfa 158, Milli Reasürans T.A.Ş. Ekim 1998 İstanbul.

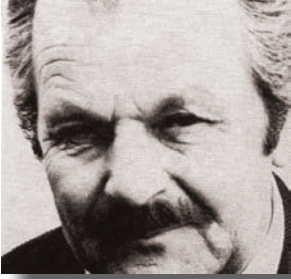
⁽³⁾ Kıymet GİRAY Ziraat Bankası Koleksiyonu, 1. Cilt, sayfa 196.

“Üç Türk Büyüğü”, Tuval üzerine yağlı boya, 60x81, 1985.

DİĞER RESSAMLAR

HASAN HULUSİ MERCAN
1913 SÖĞÜT – 1988 ANKARA

Hulusi MERCAN 1913 yılında Söğüt'te doğmuştur. İlköğrenimini Söğüt'te, orta öğrenimini Bursa Öğretmen Okulu'nda tamamladıktan sonra Güzel Sanatlar Akademisi'ne gitmiş, Hikmet ONAT ve İbrahim ÇALLI ile çalışmıştır. 1943'te, 30 yaşındayken 6'ncı Yurt Gezisi'nde Tunceli'ye giden MERCAN 1945'te Akademi'den mezun olmuştur. Bursa'da iki yıl resim öğretmenliği yapmış, 1947'de Paris'e gitmiştir. Burada Andre LHOTE ile çalışan Hulusi MERCAN, 1950'de Galeri Pictural'da ilk kişisel sergisini açmıştır. Yurda döndükten sonra resim çalışmalarını serbest olarak sürdürmüştür. 1988 yılında Ankara'da vefat etmiştir.⁽¹⁾

....1960'lardan bu yana süren resim çabası içinde Akdeniz, evrensel resim gerçeğinin bütün evrelerinde bulunmuş; ancak kendi özgürlüğünü ve özgünlüğünü kültürlerarası geçişimlere yönelerek oluşturmuştur. Bu nedenle eserlerindeki yaklaşımı, "tekilci değil çoğulcu, dışlayıcı olmayıp kapsayıcı" olarak nitelendirilmiştir.

Akdeniz'in resminde ele alınan öğeler, kimi yerde malzemenin sınırlarını zorlarken kimi yerlerde de kavramlaştırmanın üstünde yoğunlaşmaktadır. Resmin alt yapısını, görselin ve algılayanın değişkenliğini irdelerken, resmi düşünselin alanına çekmeyi hedeflemiştir.⁽²⁾

⁽¹⁾ Yurt Gezileri Resimleri (1938-1943), sayfa 167, Milli Reasürans T.A.Ş. Ekim 1998 İstanbul.

⁽²⁾ <http://www.guzelsanatlar.gov.tr/TR,3221/hasan-hulusi-mercan.html>, 07.04.2017.

“Güvenpark”, Ahşap üzerine yağlı boya, 32x41, ?

“Atatürk”, Kağıt üzerine kurukalem, 68x100 ?

“Karabük Kılavuz Köyü”, Duralit üzerine yağlı boya, 60x78, 1962.

“Çiçekler”, Duralit üzerine yağlı boya, 41x51, ?

FİHRİST

<i>ABDULLAH ÇİZGEN</i>	148
<i>ABİDİN DİNO</i>	110
<i>ADİL DOĞANÇAY</i>	24
<i>AHMET BESİM TÜMER</i>	82
<i>AHMET CANŞE</i>	92
<i>AHMET MUAMMER HEPEER</i>	26
<i>AHMET ŞEMSETTİN EĞEMEN</i>	10
<i>ALAATİN ŞENER</i>	48
<i>ALİ KARŞAN</i>	112
<i>ALİ KARŞAN</i>	166
<i>ALİ RIZA BEYAZIT</i>	16
<i>ARİF BEDİİ KAPTAN</i>	78
<i>ARİF BEDİİ KAPTAN</i>	120
<i>AYETÜLLAH SÜMER</i>	114
<i>AYSEL FOÇALIGİL</i>	72
<i>BAHTİYAR TÜRKER</i>	90
<i>CELAL ÜZEL</i>	126
<i>CEMAL TOLLU</i>	102
<i>CEVAT ERKUL</i>	154
<i>ELİF NACİ</i>	122
<i>EŞREF ÜREN</i>	136
<i>FAHRETTİN ARKUNLAR</i>	124
<i>FERRUH BAŞAĞA</i>	144
<i>FİKRİ ŞEN</i>	68
<i>HALİLE NURHAN ÇAKIN</i>	164
<i>HAKKI ALGAN</i>	56
<i>HALİS ÜSTÜNDAĞ</i>	54
<i>HAMİT GÖRELE</i>	106
<i>HASAN HULUSİ MERCAN</i>	128
<i>HASAN HULUSİ MERCAN</i>	168
<i>HASAN KAPTAN</i>	156
<i>HASAN MEHMET GÜRBAY</i>	50
<i>HAYDAR BORA</i>	38
<i>İLHAN DUYAL</i>	146

FİHRİST

İLHAN ÖZDİLEK	44
İZZET ÇETİN	60
KADRİ PAMUKOĞLU	64
KAYA ALİ ESKİCİOĞLU	22
KEMAL ÇELİK	160
MAHMUT CÜDA	130
MELAHAT EKİNCİ	134
MUHSİN SAYA	62
NAİM ULUDOĞAN	46
NECATİ İŞİMER	171
NECATİ ÜNAL	94
NURETTİN ERGÜVEN	158
NÜZHET İSLİM YELİ	84
NÜZHET TÜZÜN ALPER	172
ORHAN RUHİ AREL	28
ÖMER KADRİ KORAY	32
RAZİ HÜSEYİNOV	96
REFİK FAZIL EPİKMAN	116
REŞAT ATALIK	150
RUŞEN TAŞPINAR	34
SABAHAATTİN TAMAY	42
SADIK GÖKTÜNA	12
SAİM ÖZEREN	108
SELAHAATTİN DÜZGÜNOĞLU	14
SELİM TURAN	138
SELMAN ÇOBANOĞLU	66
SEYFİ TORAY	118
SİBEL SERES	70
ŞEMSETTİN AREL	152
ŞÜKRÜ ERDİREN	86
ŞÜKRÜ OLCAY	88
TALAT CİN	20
Z. NADİROĞLU	170

0 312 363 85 50

www.hgk.msb.gov.tr

hgk@hgk.msb.gov.tr